

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
Komenského 16, 082 71 Lipany

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

študijný odbor
6405 K pracovník marketingu

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Kód a názov študijného odboru	6405 K pracovník marketingu
Stupeň vzdelania	úplne stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Spôsob ukončenia štúdia	Maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplne stredné odborné vzdelanie ISCED 3B
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa	V štátnych a súkromných podnikoch je kvalifikovaný odborník schopný vykonávať činnosti súvisiace s ekonomickými a marketingovými činnosťami v odbore
Nadväzná odborná príprava	V pomaturitnom špecializačnom štúdiu, v bakalárskom štúdiu na vysokej škole, vo vysokoškolskom štúdiu na ekonomickej univerzite, alebo prírodovedeckej fakulte
Dátum schválenia školského vzdelávacieho programu	30. august 2014
Platnosť od	1.septembra 2014 začínajúc 1. ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail
Mgr. Karol Tkáč	Riaditeľ	051/4880015	0514880015	riaditel@sos-lipany.vucpo.sk
PeaDr. Milan Mihok	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	051/4880017	0514880015	sekretariat@soslipany.vucpo.sk
Ing. Jozef Novický	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	051/4880016	0514880015	soup-pv@lonler.sk
Ing. Miloslava Vaľková	Ekonomka školy	051/4880018	0514880015	ekonom@sos-lipany.vucpo.sk
Ing Jana Baňasová	Výchovná poradkyňa	051/4880022	0514880015	janabanas@gmail.com

Zriaďovateľ:

Prešovský samosprávny kraj
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

www. stránka:

Telefón: 051/ 70 81 702

Fax: 051 / 70 81 700

e-mail: skolstvo(at)vucpo.sk

Mgr. Karol Tkáč

riaditeľ školy
(pečiatka)

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	marketing
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6405 400 pracovník marketingu
Stupeň vzdelania	Úplne stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
1.9.2014		

- Obsah:**
- Úvodné údaje o škole
 - 2. Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania
 - 3. Vlastné zameranie školy
 - Charakteristika školy
 - Charakteristika pedagogických zamestnancov
 - Charakteristika žiakov
 - 4. Podmienky na realizáciu vzdelávacieho programu
 - Materiálno –technické a priestorové podmienky
 - Personálne zabezpečenie
 - Organizačné zabezpečenie
 - Zabezpečenie ochrany bezpečnosti a zdravia pri štúdiu
 - Ukončenie štúdia
 - 5. Podmienky vzdelávania žiakov so ŠVP
 - 6. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia
 - Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov
 - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov
 - Hodnotenie školy
 - 7. Účelové kurzy
 - 8. Popis školského vzdelávacieho programu
 - Organizácia výučby
 - Zdravotné požiadavky na žiakov
 - Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci
 - Profil absolventa
 - Celková charakteristika absolventa študijného odboru odboru pracovník marketingu
 - Kľúčové kompetencie
 - Rámcový učebný plán

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Náš Školský vzdelávací program vychádza z cieľov stanovených v Zákone č.245 z 22.mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Cieľom vzdelávania v našej škole je:

- vytvoriť kvalitný vzdelávací systém na získanie nevyhnutného vzdelanostného základu, skvalitniť prípravu žiakov v oblasti cudzích jazykov či informačných technológií tak, aby im škola otvárala dvere aj na európsky trh práce.
- **učiť mládež pre život** – t.j. v každodennom živote školy sústreďovať pozornosť na **hodnotovú orientáciu** mladých ľudí
- klásť **dôraz na odbornosť** nadviazaním na predchádzajúce skúsenosti práce predmetových komisií a zdokonaľovať tradičné aktivity školy prostredníctvom práce učiteľov začlenených do jednotlivých predmetových komisií.
- zabezpečiť **kvalitné vzdelávanie našich študentov**. Umožniť študentom prístup ku všetkým informačným zdrojom. Rozvíjať schopnosti žiakov – ako vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne informácie, osvojiť si metódy individuálneho štúdia a samostatnej práce s informáciami. V obsahu a metódach vyučovania všetkých predmetov podporovať tie, ktoré vytvárajú u žiakov schopnosti a návyky samostatne vyhľadávať nové poznatky z existujúcich zdrojov, včleňovať ich do svojho poznatkového fondu a následne ich využívať **pri celoživotnom vzdelávaní**.
- plne rozširovať **informačno-komunikačné technológie** s využívaním odborných učebníc. V zmysle stratégie informatizácie spoločnosti aktívne podporiť zavádzanie moderných informačných technológií do jednotlivých predmetov.
- podporovať **zapájanie našich žiakov do súťaží**

- v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa priebežne **monitorovať správanie žiakov** a zmeny v ich správaní. a zabezpečiť ich aktívnu ochranu a využívať účinné nástroje na predchádzanie, resp. riešenie prvých príznakov záškoláctva, problémového alebo agresívneho správania, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu a pod.
- v rámci plnenia Národného programu boja proti drogám zlepšiť preventívne opatrenia školy a zefektívniť realizáciu preventívnych školských programov tak, aby sa realizovali len odborne garantované preventívne programy. **Prevenciu drogových závislostí** realizovať ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.
- v zmysle **Národného programu podpory zdravia** sa zapájať do rozvojového projektu „Zdravie v školách“, realizovať aktivity a programy na prevenciu civilizačných ochorení, na podporu telesného a duševného zdravia (spolupracovať so Slovenským Červeným krížom (ďalej len „SČK“), Ligou za duševné zdravie, Ligou proti rakovine a regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva.
- Zohľadniť **Národný program v oblasti finančnej gramotnosti** vo výchovno - vzdelávacom procese odborných predmetov
- naďalej venovať **pozornosť žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia** v záujme zlepšenia ich dochádzky a školskej úspešnosti, spolupracovať so zriaďovateľmi, rodičmi a miestnou komunitou a mimovládnyimi a ďalšími organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní.
- v mimoškolskej činnosti vytvoriť širokú ponuku záujmových krúžkov v súlade so systémom štátom zavedených vzdelávacích poukazov
- v súlade s prioritnými úlohami MŠVŠ SR **podporovať ďalšie vzdelávanie učiteľov** v rámci ponuky vzdelávacích programov MŠVŠ SR, MPC a jeho alokovaných pracovísk s cieľom zvýšiť kvalifikačnú spôsobilosť

pedagogických zamestnancov v oblasti aktívneho využívania IKT vo vyučovaní.

- vytvárať pozitívnu pracovnú klímu v škole. V starostlivosti o zamestnancov školy organizovať kultúrno-spoločenské podujatia pri príležitosti Dňa učiteľov, stretnutia s bývalými pracovníkmi.. Poskytnúť zamestnancom možnosť regenerácie svojich síl využívaním telocvične.
- v záujme zvyšovania materiálno-technického vybavenia našej školy hľadať možnosti získavania finančných prostriedkov **prostredníctvom účasti na projektoch** a uchádzať sa o možnosť čerpania finančných prostriedkov z Európskeho sociálneho fondu zameraného na oblasť ľudských zdrojov.

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopností a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase,

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a) ***prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov*** s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
- zabezpečiť kvalitné a kvalifikované vyučovanie cudzích jazykov
- podporovať výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore pracovník marketingu
- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
- rozvíjať špecifické záujmy žiakov,

b) ***posilnene úlohy a motivácie učiteľov***, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:

- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a celoživotné vzdelávanie učiteľov,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.

c) ***podporu talentu, osobností a záujmu každého žiaka*** s cieľom:

- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
- rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov,

- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
- presadzovať zdravý životný štýl,
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
- vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.

d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:

- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu na teoretickom a praktickom vyučovaní,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Bratislave a našom regióne,
- spolupracovať s obchodnými podnikmi,

- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúseností a poznatky,
- pokračovať v spolupráci s Domovom dôchodcov, Červeným Krížom, nadáciou Lepší svet, Liga proti rakovine, Sloboda zvierat a i.,

e) ***zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia*** s cieľom:

zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
vybudovať špeciálnu odbornú učebňu pre praktickú prípravu žiakov,
dobudovať viacúčelové športové ihrisko,
zrekonštruovať hygienické priestory školy,
upraviť vybrané triedy na rozšírenie doplnkových činností školy vzhľadom na realizáciu kurzov pre verejnosť, zabezpečenie školení a iných vzdelávacích akcií,
využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	marketing
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6405 K pracovník marketingu
Stupeň vzdelania	Úplne stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

Najstaršia správa o existencii školy v Lipanoch pochádza z roku 1590. Z pôvodnej farskej školy vznikla škola vyššieho typu. Od svojho vzniku v roku 1957 prešlo gymnázium viacerými štrukturálnymi a organizačnými zmenami. V roku 2007 si škola pripomenula 50. výročie svojej existencie. Desaťročia sa škola usiluje naplniť svoje ambície a pomáha v rozvoji vzdelanosti a duchovného bohatstva ľudí horného Potorysia. Vychovala vyše dvetisíc maturantov, z ktorých dnes sú mnohí lekármi, učiteľmi, inžiniermi, právnikmi, ako aj manažérmi. Na škole v súčasnosti študuje cca 500 žiakov v štvorročnom a osemročnom štúdiu.

Z historických análov sa dozvedáme, že v Lipanoch 1.9.1955 otvorila svoje brány aj Pôdohospodárska učňovská škola, ktorá vznikla ako detašovaná trieda Pôdohospodárskej školy vo Fričovciach. V školskom roku 1956/57 vznikla samostatná škola pod názvom Pôdohospodárska majstrovská škola, ktorá bola v šk.r.1959/60 premenovaná na Pôdohospodárske odborné učilište. Dňom 1.9.1978 bolo zriadené Stredné odborné učilište poľnohospodárske a Stredná škola pre pracujúcich. Od školskom roku 2007/08 má súčasný názov Stredná odborná škola v Lipanoch. V súčasnosti prebieha vzdelávanie v týchto odboroch:

- 4 – ročný študijný odbor agropodnikateľ
- 4 – ročný študijný odbor marketingový pracovník
- 4 - ročný študijný odbor kozmetička

- 3 – ročný učebný odbor krajčír
- 3 – ročný učebný odbor cukrár
- 3 – ročný učebný odbor pekár
- 3 – ročný učebný odbor inštalatér
- 3 – ročný učebný odbor kaderník

Pre žiakov, ktorí ukončili ZŠ v nižšom ročníku ako deviatom sú v ponuke tieto odbory:

- 3 – ročný odbor praktická žena
- 3 – ročný odbor stavebná výroba
- 2 - ročný odbor výroba konfekcie

Okrem spomínaných odborov škola umožňuje zvyšovať kvalifikáciu v nadstavbovom štúdiu, a to:

2 – ročné nadstavbové štúdium v odbore potravinárska výroba pre absolventov učebných odborov cukrár a pekár

2 – ročné nadstavbové štúdium v odbore odevníctvo pre absolventov učebného odboru krajčír.

2 - ročné nadstavbové štúdium v odbore stavebníctvo –technické zariadenia budov.

Odborné vzdelávanie žiakov študijného odboru pracovník marketingu je zamerané na marketing v potravinárskom priemysle a vytvára predpoklady pre získanie kompetencií potrebných pre uplatnenie v rôznych okruhoch pracovnej činnosti v oblasti ekonomiky, obchodu a služieb. Dôraz je kladený na prípravu absolventa so všeobecnovzdelávacím základom, s odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami, ktoré bude vedieť aplikovať v praxi.

3.1 Charakteristika školy

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále

vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň, identifikovali sme množstvo zamestnaneckých príležitostí pre našich absolventov v rôznych potravinárskych podnikoch a v podnikoch služieb. Ochota zamestnávateľov ich zamestnať po ukončení vzdelávacieho programu je viac než ústretová, lebo zamestnávatelia už nemajú dostatok kvalifikovaných pracovných síl .

SWOT analýza:

Silnými stránkami školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:

- komplexnosť školy a jej poloha /centrum hornej Torysy/
- kvalita a skúsenosť pedagogických zamestnancov,
- záujem žiakov o štúdium
- záujem podnikateľských subjektov o absolventov učebných a študijných odborov,
- účasť na medzinárodných súťažiach odbornej zručnosti žiakov
- starostlivosť o žiakov v oblasti výchovného poradenstva
- rozvoj záujmovej činnosti žiakov prostredníctvom krúžkov
- kvalifikovaný pedagogický zbor
- dopravná dostupnosť školy
- zákazková výroba cukrárenských výrobkov
- kadernícky salón v centre mesta
- pretrvávajúci záujem vedenia školy o jej napredovanie
- možnosť žiakov získať vodičské oprávnenie
- dobrá vybavenosť dielni pre odborný výcvik
- legislatívna iniciatíva vedenia a klíma vo vedení naklonená zmenám
- možnosť vykonávať podnikateľskú činnosť
- možnosť žiakov získať zvéračský a paličský kurz
- vyše 50 – ročná tradícia školy

Slabou stránkou školy je :

- súčasná nedostatočná vybavenosť moderných jazykových tried,
- sociálne a ekonomický slabý región,
- znížený záujem žiakov o dosiahnutie lepších študijných výsledkov
- vysoká absencia žiakov aj napriek prijatým opatreniam
- nízka účasť rodičov na rodičovských združeniach
- vysoká ekonomická náročnosť realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu na vysunutých pracoviskách v Jarovniciach a Varhaňovciach z dôvodu veľkej vzdialenosti od materskej školy,
- chýbajúce nové učebnice na odborné predmety
- slabá domáca príprava žiakov na vyučovanie,
- nárečové prostredie a nie vždy požadovaná úroveň vyjadrovania sa v slovenskom jazyku
- predčasné ukončenie štúdia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
- nízky záujem žiakov základných škôl o stredné odborné vzdelávanie a preferovanie štúdia na gymnáziách,

Príležitostí školy signalizujú :

- otvorenie nových študijných odborov
- zapájanie školy do nových projektov
- fungujúce partnerstvo s družobnou školou v Poľsku, v Krynici
- podporovanie kariérneho rastu učiteľov,
- dobrá a funkčná spolupráca so zamestnávateľmi a zriaďovateľom, s Pedagogicko-psychologickou poradňou v Sabinove
- potenciál zamestnancov na inováciu učebných dokumentov
- zvýšenie príjmov z vlastnej podnikateľskej činnosti
- pokračovať v skvalitňovaní úrovne vzdelávania

- účinnejšie postupovať pri získavaní a využívaní moderných informačných technológií
- intenzívnejšie spolupracovať so zriaďovateľom, mestom Lipany pri propagácii školy

Ohrozenia v rozvoji školy sú :

- nízka vedomostná úroveň prichádzajúcich žiakov zo základných škôl,
- rast výdavkov na prevádzku,
- nízka priemerná mzda absolventov v praxi,
- nevyhovujúca spolupráca niektorých rodičov so školou,
- nepriaznivá ekonomická situácia v niektorých rodinách
- nepriaznivé demografické trendy
- neatraktivnosť učiteľského povolania a ich neadekvátne finančné ohodnotenie
- nedostatočné legislatívne prepojenie odborných škôl s praxou
- rasové bariéry niektorých zamestnávateľov pri prijímaní absolventov štúdia z rómskeho prostredia,
- zlá sociálna situácia Rómov

Na škole pracuje ako poradný orgán riaditeľa Rada školy. Má 11 členov. Vyjadruje sa k výsledkom a zámerom školy. Zasadá podľa schváleného plánu práce. Je tiež vytvorená Žiacka rada pri SOŠ, ktorá zastupuje žiakov a organizuje ich aktivity.

3.1.1 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa bude snažiť vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole.

Škola realizuje aktivity, ktoré sa môžu meniť v jednotlivých školských rokoch.

- **záujmové krúžky** športové, cudzích jazykov, krúžky odborných predmetov, redakčný krúžok, informatiky, turistický a iné
- **súťaže**- v rámci jednotlivých odborov, športové súťaže
- **športovo-turistické akcie** – v rámci blízkeho a vzdialeného okolia
- **exkurzie** tematické exkurzie v súlade s učebným plánom
- **mediálna propagácia** – prezentácia školy na družobnej škole, na základných školách v regióne, príspevky do školského časopisu, na školskú stránku
- **besedy a pracovné stretnutia** – s pracovníkom úradu práce soc. Vecí a rodiny, policajtmí, kozmetičkou, lekárkou atď.

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom..

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor je stabilizovaný a skúsený. Je operatívne dopĺňaný o potrebné sily podľa potrieb školy a žiakov.

Učitelia chápu potrebu vzdelávania, preto sa zúčastňujú priebežných vzdelávaní, sú zapojení do celoživotného vzdelávania. Aktívne využívajú pozvania na rôzne školenia. Časť pedagógov má dlhoročnú prax a plne sa venujú začínajúcim učiteľom, odovzdávajú im cenné skúsenosti. Každoročne sa venujú študentom vysokých škôl, ktorí k nám prichádzajú na pedagogickú prax.

Svoju odbornosť si prehľbujú v rámci **práce predmetových komisií** pod vedením skúsených pedagógov. Na našej škole pracujú 3 predmetové komisie:

Komisia všeobecnovzdelávacích predmetov

Komisia odborných predmetov

Komisia odborného výcviku

Všetci naši učitelia a majstri odbornej prípravy sú pedagogicky a odborne spôsobilí vykonávať svoju prácu.

Na škole pôsobí výchovná poradkyňa, ktorá úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi pri riešení výchovno - vzdelávacích problémov a s vedením školy.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Podrobný a konkrétny plán vzdelávania je súčasťou ročného plánu školy. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Sprostredkovanie najnovších poznatkov (inovácie) pedagogickým pracovníkom z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie, príprava nových učebných a študijných odborov (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

Charakteristika žiakov

- Žiaci našej školy sú nielen z mesta Lipany, ale aj širšieho okolia., vzhľadom na širokú ponuku učebných a študijných odborov v oblasti služieb, a výhodnú polohu našej školy.
- Žiaci do školy prichádzajú prímestskými linkami a pešo.. V škole máme žiakov aj so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí vyžadujú individuálny učebný plán (dysgrafia, dyslexia a dysortografia, VPU) a žiakov so znevýhodneného prostredia. Máme dve vysunuté pracoviská a to vo Varhaňovciach a Jarovniciach

3.4 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Vnútny systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť pedagogických zamestnancov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne a činnosť ekonomického a technického úseku. Na hodnotenie pedagogických zamestnancov školy sa používajú tieto metódy:

- pozorovanie (hospitácie)
- rozhovor
- výsledky žiakov, ktorých pedagóg vyučuje (prospech, žiacke súťaže, testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, a pod)

Hodnotenie pedagogických zamestnancov školy sa realizuje v súlade s §52 zákona č. 317/2010 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a pracovným poriadkom školy podľa:

- výsledkov pedagogickej činnosti
- kvality vykonávania pedagogickej činnosti
- náročnosti výkonu pedagogickej činnosti
- miery osvojenia si a využívania profesijných kompetencií

Vnútorňý systém kontroly je zameraný najmä na:

- **Priama hospitačná činnosť na vyučovacích hodinách** (hlavne tematické hospitácie) - bude sa sledovať individuálny prístup k žiakom, napĺňanie kompetencií žiakov v novom Školskom vzdelávacom programe (ŠkVP) na jednotlivých hodinách, využívanie informačno-komunikačných technológií žiakmi na vyučovaní všetkých predmetov, motivácia žiakov, podpora tvorivosti a samostatnosti žiakov, dodržiavanie ľudských práv a práv dieťaťa - hlavne vzťah učiteľa k žiakovi a jeho správanie, spätná väzba.
- **Kontrola pedagogickej dokumentácie** (triedne knihy, katalógy, klasifikačné záznamy)- úroveň jej vedenia, presnosť a správnosť zápisov
- **Kontrola práce predmetových komisií** - kontrola inovácie obsahu, metód a foriem činnosti, diagnostika skutočného stavu a úrovne práce
- **Kontrola vykonávania pedagogického dozoru nad žiakmi** Kontrola plnenia časovo-tematických plánov a tematických výchovno – vzdelávacích plánov vyučovacieho predmetu
- **Kontrola dodržiavania pracovného poriadku zamestnancami**

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov sa riadi Smernicou na hodnotenie a odmeňovanie pedagogických zamestnancov.

Hodnotenie školy

Pri hodnotení školy budeme sledovať a pravidelne monitorovať:

- materiálne podmienky na vzdelanie,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klímu školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces, metódy a formy vyučovania,
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ak sa takí na škole vyskytnú,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy.
- hlavným kritériom bude pre nás spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov a kvalita dosiahnutých výsledkov. Na zisťovanie stavu úrovne školy použijeme tieto nástroje:
- analýzu úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach,
- SWOT analýzu.

Hodnotenie

- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy.
- vzájomné hodnotenie pedagógov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“

3.5 Dlhodobé projekty

- projekčná činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Naša škola dlhodobo využíva možnosti projektov, ktoré vyhlasuje Ministerstvo školstva SR, Prešovský samosprávny kraj, Krajský školský úrad, Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu, projekty z ESF a iné inštitúcie.
- výstupy z týchto projektov prispievajú nielen k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu na teoretickom aj praktickom vyučovaní, ale aj zvyšujú odborné a jazykové kompetencie pedagogických pracovníkov

3.6 Medzinárodná spolupráca

Škola dlhodobo spolupracuje s podobnou školou v Poľsku – Krynici.. Cieľom tejto spolupráce je:

- Podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností.
- Posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií
- Prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu.
Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
Nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu.
Zapájať sa do medzinárodných projektov ako napr. Comenius,..

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola aktívne spolupracuje s zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na zabezpečenie odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov sa zúčastňujú pravidelne na zasadaniach Rady školy, pedagogických poradách a aktívne pôsobia v rámci odborného výcviku .

3.7.1 spolupráca s rodičmi

Traja zástupcovia rodičov sú členmi Rady školy. Rodičia všetkých žiakov sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdzkach a konzultáciami s vyučujúcimi. Sú informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom www stránok školy. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi cestou internetu (internetové žiacke knižky). Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti.

3.7.2 Spolupráca so zamestnávateľmi

Škola aktívne spolupracuje s zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na zabezpečenie odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov sa zúčastňujú pravidelne na zasadaniach Rady školy, pedagogických poradách a aktívne pôsobia v rámci odborného výcviku .

3.2.3 Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi:

- Policajným zborom v Prešove pri organizovaní besied, prednášok a vedení krúžkov,
- Zriaďovateľom pri napĺňaní vízie školy,
- Živnostenskou komorou pri zabezpečovaní výstav, exkurzií a súťaží,
- Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou pri organizovaní záverečných skúšok,
- Pedagogicko-psychologickými poradňami v rámci preventívnych opatrení, a pod

Každoročne sa organizujú **Dni otvorených dverí**, ktoré sa konajú v decembri. Zaujímavosťou o štúdiu na našej škole sa môžu presvedčiť o tom, že vyučujeme v príjemnom prostredí a dobre vybavených dielnach

4 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V (študijnom odbore 6405400 pracovník marketingu/)

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	marketing
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6405400
Stupeň vzdelania	Úplne stredné odborné vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Marketing v študijnom odbore 6405 4 00 pracovník marketingu zahŕňa teoretické vyučovanie a praktickú prípravu.

Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre oblasť marketingu. Umožňuje vstup absolventov do všetkých druhov obchodných a marketingových firiem, obchodných spoločností. Vytvára základné predpoklady pre výkon činností súvisiacich s praktickým marketingom a samostatných obchodno-podnikateľských aktivít.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie deviateho ročníka základnej školy a splnenie zdravotných požiadaviek uchádzačov o štúdium, písomne potvrdené dorastovým lekárom. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Školský vzdelávací program Marketing je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími

potrebami sa zohľadňuje doporučené špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu k individuálnym potrebám žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Študijný odbor 6405 4 00 pracovník marketingu nie je vhodný pre žiakov s mentálnym postihnutím, s vážnymi poruchami zraku a sluchu a s vážnym telesným narušením.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, marketingu, komunikácie a propagácie, administratívy a korešpondencie, účtovníctva a pod.

Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v škole, a priamo na pracoviskách zmluvných zamestnávateľov - v obchodných prevádzkach a marketingových firmách .

Tieto pracoviská sú základom odbornej prípravy žiakov v tomto študijnom odbore. Umožňujú žiakom podieľať sa na všetkých obchodných a marketingových činnostiach – nákup tovaru, techniky predaja tovaru, ochrana spotrebiteľa, balenie tovaru, obchodné vzťahy, komunikácia so zákazníkom, marketingový plán, reklama, výroba propagačných prostriedkov, tvorba marketingového plánu, využitie IKT v marketingovej praxi.

Ďalšie odborné a praktické zručnosti z oblasti moderného marketingu, propagácie a reklamy, marketingovej komunikácie a tvorby jej prostriedkov žiaci získavajú v rámci

odborného výcviku v odborných učebniach v škole. Tieto vyučovacie aktivity prebiehajú pod dozorom majstra odborného výcviku.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusie alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitosť medziľudských vzťahov a nevyhnutnosť tolerance. Metódy činnostne zameraného vyučovania sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktných situácií, verejné prezentácie prác a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich pedagógov. Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých školských a mimoškolských akciách. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich žiakov bude ocenená tak zo strany školy, ako zo strany zamestnávateľov. Škola venuje

veľkú pozornosť environmentálnej výchove a vedie žiakov k ochrane životného prostredia, triedeniu odpadu, úprave okolia školy a pod. Veľké množstvo záujmových krúžkov ponúka našim žiakom efektívne využívať svoj voľný čas.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku v zmysle platnej legislatívy vydávanej MŠ SR. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi, majsterkami odborného výcviku vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: 6405400 pracovník marketingu

Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy
Spôsob ukončenia štúdia	Maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplne stredné odborné vzdelanie ISCED 3B
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa	V štátnych a súkromných podnikoch je kvalifikovaný odborník schopný vykonávať činnosti súvisiace s ekonomickými a marketingovými činnosťami v odbore
Nadväzná odborná príprava	V pomaturitnom špecializačnom štúdiu, v bakalárskom štúdiu na vysokej škole, vo vysokoškolskom štúdiu na ekonomickej univerzite, alebo prírodovedeckej fakulte

4.3 Organizácia výučby

- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa **Školského poriadku**. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov v teoretickom a praktickom vyučovaní. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojim podpisom jeho rešpektovanie.
- Podľa zákona č. 245/2008 Z.z o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov je možné študovať na základe zákonom stanovených podmienok formou štúdia „štúdium jednotlivých predmetov“ v učebných odboroch, ktoré sa končia prípravou na záverečné skúšky a v študijných odboroch, ktoré sa končia maturitnou skúškou.
- Stretnutia s rodičmi prvákov sú plánované ešte pred začiatkom školského roka, kde získavajú informácie o škole, jej štýle práce, organizácii vyučovania a odborného výcviku, metódach a prostriedkoch hodnotenia, plánovanými aktivitami na škole a osobitnými predpismi odborného výcviku na kmeňových a zmluvných pracoviskách. Zároveň majú možnosť prezrieť si celú školu, dielne OV
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi **Metodickými pokynmi** a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných, maturitných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú počas celého roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odborného výcviku. Organizácia exkurzií je súčasťou praktického a teoretického vyučovania a zameriavajú sa na poznávanie nových výrobných technológií, nových materiálov, odpadových technológií, na výstavy a prezentácie nových výrobkov a technológií. Exkurzie sa konajú

v každom ročníku s pedagogickým dozorom a počtom žiakov v zmysle platných predpisov. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy

- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rodičovskej rady a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkov školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.
- Žiaci sa môžu zúčastňovať aj na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni. Výrobky žiakov predstavujeme verejnosti na výstavách a prezentáciách na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni.
- Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- Teoretické vyučovanie začína o 7,45 hodine. V učebných aj študijných odboroch sa praktický výcvik vykonáva v školských priestoroch /dielne a odborné učebne/, ako aj zmluvných pracoviskách.
- Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej a záverečnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom.

Študijný odbor pracovník marketingu sa realizuje v teoretickom a praktickom vyučovaní. Praktické vyučovanie je sústredené do 1 dňa v týždni a teoretické vyučovanie do 4 dní v týždni.

Organizácia školského roka sa riadi pedagogicko-organizačnými pokynmi vydanými pre príslušný školský rok.

Prijímanie žiakov na štúdium je v súlade s vypracovanými kritériami pre prijímanie uchádzačov o štúdium. Kritériá schvaľuje pedagogická rada a rada školy.

Prerušenie štúdia, vylúčenie žiakov zo štúdia, prestup žiakov, spôsob ukončenia štúdia a popis iných foriem vyučovania sa realizuje v súlade s platnou legislatívou. Praktická príprava žiakov v odbore je uskutočňovaná ako odborný výcvik a formou cvičení. Odborný výcvik je realizovaný v zmluvných podnikoch a špeciálnych učebniach a laboratóriách školy. Denná dotácia hodín v 1. a 2. ročníku je 6 hodín a v 3. ročníku je 7 hodín. Odborný výcvik v zmluvných podnikoch spravidla začína o 7.00 hodine, kde majú žiaci prestávky zhodné s prestávkami zamestnancov podniku. V špeciálnych učebniach školy odborný výcvik začína spravidla o 7,45 hod. a prestávky sú zhodné s prestávkami na teoretickom vyučovaní. Dĺžka prestávok sa započítava do dĺžky vyučovacieho dňa. Delenie žiakov do skupín na odbornom výcviku, ako aj delenie žiakov do skupín na teoretickom vyučovaní v predmetoch (náboženstvo, etická výchova, telesná výchova, informatika, cudzie jazyky), je v súlade s platnou legislatívou.

Teoretické vyučovanie je uskutočňované podľa platného vnútorného poriadku školy. Formy a metódy na teoretickom a praktickom vyučovaní si volí vyučujúci sám podľa tematických celkov a sú uvedené vo vzdelávacích programoch jednotlivých predmetov.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Všetky požiadavky na prijatie uchádzačov do študijného odboru 6405 4 00 pracovník marketingu vychádzajú zo všeobecne platných predpisov (nariadení, vyhlášok, noriem a pod.). Do študijného odboru pracovník marketingu môžu byť prijatí len uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Nesmú trpieť chronickými a alergickými ochoreniami kože, najmä rúk a tváre, srdcovými chorobami, záchvatovými stavmi, nervovými chorobami a psychickými poruchami. Nesmú trpieť chybami sluchu a vážnymi chybami zraku.

Do študijného odboru pracovník marketingu môžu byť prijatí len uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť posúdil a písomne potvrdil odborný lekár.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a ochrane pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy.

V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa platných predpisov podmienky na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktickú prípravu je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a preukázateľne oboznámiť žiakov s predpismi o BOZP, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany.

Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcej práci vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa vzťahujú k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sú doplnené informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu zodpovedajú svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.).

Nácvik a precvičovanie činností je v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarňými predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarňým predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
 - práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
 - práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje. Pri vykonávaní marketingového v rámci odborného výcviku žiaci vykonávajú túto činnosť samostatne na základe „Prehlásenia“ podpísaného zákonným zástupcom.

Pri nástupe žiaka na štúdiu sa vyžaduje:

Pracovné oblečenie

- pracovné oblečenie
- biely pracovný plášť,

Zdravotný preukaz pre prácu s potravinami

Odborný výcvik budú žiaci vykonávať na určených pracoviskách (odborné učebne a laboratória, zmluvné pracoviská).

5 PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO (UČEBNÉHO) ODBORU (6405400 pracovník marketingu)

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	marketing
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6405400 pracovník marketingu
Stupeň vzdelania	úplne stredné odborné vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

5.1 Charakteristika absolventa

Cieľom školského vzdelávacieho programu študijného odboru 6405 4 00 pracovník marketingu je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecnovzdelávacím základom a odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou.

Absolvent študijného odboru pracovník marketingu je kvalifikovaný odborník so širokým odborným profilom a primeraným všeobecným vzdelaním, schopný vykonávať odborné činnosti súvisiace s praktickým marketingom.

Je schopný vykonávať práce súvisiace i s riadením a organizovaním. Pozná sortiment, vlastnosti výrobkov, spôsob výroby, odbytu, obchodu a služieb.

- Dokáže zostaviť ponuku produktov a aplikovať nástroje marketingu.
- Vie využívať výsledky prieskumu trhu. Ovláda hospodársku korešpondenciu, obsluhu, využitie informačných technológií a základy účtovnej evidencie.

Absolvent je otvorený novým trendom a metódam v praxi. Je schopný samostatne a tvorivo uplatniť teoretické vedomosti a praktické zručnosti v danej oblasti.

Pre kvalifikované vykonávanie uvedených činností musí mať absolvent nevyhnutne všeobecné vzdelanie, byť dostatočne adaptabilný, logicky myslíaci, schopný aplikovať získané vedomosti, schopnosti a zručnosti v podmienkach trhového hospodárstva. Je schopný pracovať samostatne, aj v tíme, sústavne sa vzdelávať štúdiom ďalšej odbornej literatúry a sledovať vývoj vo svojom odbore.

Absolvent vie používať racionálne metódy práce, získané vedomosti a zručnosti, vie cieľavedome, rozvážne a rozhodne konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v dvoch cudzích jazykoch, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Odborné vzdelávanie v skupine je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia

5.2 Kompetencie absolventa

Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

Absolvent študijného odboru 6405 4 00 pracovník marketingu po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

a/ Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávanía, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať aspoň v jednom cudzom jazyku. Žiaci získaním týchto spôsobilostí sa naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne učenie, zapamätajú si, že učenie je v konečnom dôsledku sociálny proces prispôbovania učebného prostredia pre integráciu aj znevýhodnených sociálnych skupín.

Absolvent má :

- exaktne sa vyjadrovať
- reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať v dvoch cudzích jazykoch,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,

- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadáných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line.

b/ intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeľudské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,

- vedieť samostatne predkladať jednoduché projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reprodukčné myslenie,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.
- prejavovať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívne postoje a názory,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),

- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,

c/ Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyt a pod.

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),

- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d/ Podnikateľské spôsobilosti

Tieto spôsobilosti umožňujú orientáciu na vlastné podnikanie, na seba zamestnanie, riadiť vlastné „životné portfóliá“ a pomáhajú vytvárať nové pracovné príležitosti. Sú to schopnosti prispôbiť sa zmenám na základe analýzy celospoločenských požiadaviek a budovať vlastnú profesijnú budúcnosť. Žiaci musia byť schopní využívať informačné toky, preberať zodpovednosť za prijaté rozhodnutia, rešpektovať podnikateľskú etiku.

Absolvent má:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania,
- viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávných vzťahov
- pracovať so základnými informáciami v dvoch cudzích jazykoch
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov a motivovať ich

- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- operatívne sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolání,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e/ Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Nová iniciatíva v oblasti elektronického vzdelávania (E-learning) si kladie za cieľ zvýšiť úroveň digitálnej gramotnosti žiakov. Efektívne využívanie informačných a komunikačných technológií, vrátane možnosti učenia sa

formou on-line, výrazne prispeje k realizácii celoživotného vzdelávania pre ľudí rôzneho veku, k udržiavaniu identity komunity a vytváraniu možnosti virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami aj na veľké vzdialenosti. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f/ spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú sebapoznávanie, sebakontrolu a seba reguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za

vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojím podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súcit, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonávajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,

- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenia,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah.

5.2.2 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,

- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,

- v oblasti sociolingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so sociokultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesijných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,

- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu a chemickú realitu, fyzikálny a chemický model,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitú súčasť života človeka, vedome vyhľadávať a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatí, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vyjadriť vlastný názor a obhájiť ho,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovaní telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybové zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
- ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

5.2.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti,
- chápať podstatu ekonomických javov a aplikovať ich v praxi,
- ovládať podstatu podnikovej činnosti,
- poznať právne formy podnikania,
- mať potrebné znalosti o bankovej sústave, daňovej sústave a poisťovníctve,
- mať potrebné znalosti pre prácu s informačnou a výpočtovou technikou,
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- ovládať technologické postupy vo svojom odbore s využívaním poznatkov o technologických normách,
- osvojiť si návyky z oblasti osobnej aj prevádzkovej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- ovládať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh,
- mať vedomosti o materiáloch, o ich zložení, akosti, získavaní a spracovaní a ostatnej manipulácii s ohľadom na zdravie človeka,
- vedieť používať techniku, poznať strojové a technické vybavenie a zariadenie prevádzok,
- mať vedomosti o správnom životnom štýle človeka,
- poznať špecifickú problematiku vo svojom odbore, aplikovať vedomosti v priamom kontakte s klientmi,
- samostatne rozhodovať o pracovných problémoch.
- mať komplexné vedomosti a rešpektovanie zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- ovládať a používať odbornú terminológiu v oblasti Informačných technológií.

Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- aplikovať v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke,
- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety,
- ovládať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- ovládať odbornú terminológiu v svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady pri riešení praktických úloh,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušoval životné prostredie,
- dbať na estetickú úroveň pracovného prostredia,
- pracovať v tíme,
- základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- schopný aplikovať poznatky z rôznych vyučovacích predmetov v súbornej práci podnikateľský zámer

konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvale udržateľného rozvoja

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou

6 UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	marketing
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6405 K pracovník marketingu
Stupeň vzdelania	úplne stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denne

Rámcový učebný plán (podľa ŠVP pre príslušný odbor)

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	60	1920
Odborné vzdelávanie	46	1472
Disponibilné hodiny	26	832
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích činností	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	64	2048
Slovenský jazyk a literatúra Cudzí jazyk	34	1088
Etická /náboženská výchova	2	64
Dejepis Občianska náuka	5	160
Fyzika Chémia	3	96

Biológia		
Geografia		
Matematika	3	192
Informatika		
Telesná výchova	8	256
Športové hry		
Odborné vzdelávanie	56	1792
Teoretické vzdelávanie	30	960
Praktická príprava	26	832
Disponibilné hod.	28	896
SPOLU	132	4224

Tabuľka prevodu rámcového plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Názov a adresa školy		Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany		
Názov školského vzdelávacieho programu		marketing		
Kód a názov ŠVP		64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby		
Kód a názov študijného odboru		6405 K pracovník marketingu		
Stupeň vzdelania		Úplne stredné odborné vzdelanie		
Dĺžka štúdia		4 roky		
Forma štúdia		denná		
Druh školy		štátna		
Vyučovací jazyk		slovenský		
Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program		
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných hodín celkom	Vyučovací predmet	Počet týždenných hodín	Disponibilné hodiny
Jazyk a komunikácia	34	Slovenský jazyk literatúra	36	2
		Prvý cudzí jazyk	4	
		Druhý cudzí jazyk	0	
Človek, hodnoty a spoločnosť	7	Etická/náboženská výchova	1	

		Dejepis	3	
		Občianska náuka	3	
Človek a príroda	3	ekológia	0	1
		Fyzika	1	
		Chémia	3	
		Biológia	0	
Matematika a práca s informáciami	8	Matematika	5	
		Aplikovaná informatika	2	
Zdravie a pohyb	8	Telesná výchova	8	

Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety	18	17	14	13	62
Slovenský jazyk a literatúra	4	4	4	4	16
Prvý cudzí jazyk	5	5	5	5	20
Etická/náboženská výchova	1	-	-	-	1
Dejepis	1	2	-	-	3
Občianska náuka	-	1	1	1	3
Fyzika	-	-	1	-	1
Chémia	2	1	-	-	3
Matematika	2	1	1	1	5
Aplikovaná informatika	1	1	-	-	2
Telesná výchova	2	2	2	2	8
Odborné predmety	10	12	13	13	48
Ekonomika	1	2	2	2	7
Marketing	1	2	2	3	8
Technológia	2	2	2	1	7
Odborný výcvik	6	6	7	7	26

Aplikovaná informatika	-	-	2	2	4
Hospodárske právo	-	-	1	-	1
Voliteľné predmety					
Mikrobiológia	-	1	-	-	1
Obchodná prevádzka	-	1	1	-	2
Podnikanie, obchod ,služby	-	-	-	1	1
Potraviny a výživa	2	-	-	-	2
Psychológia	-	-	-	1	1
Psychológia trhu	-	1	-	-	1
Spoločenská komunikácia	1	1	-	-	2
Technika administratívy	2	-	-	-	2
Tovarovnalectvo	-	-	-	1	1
Účtovníctvo I	-	-	2	2	4
Účelové kurzy	1	1	1		3

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1.	2.	3.	4.
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	2
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie)	1	1	1	
Účasť na odborných akciách	6	6	6	5
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky:

- a) Trieda sa delí na skupiny podľa ods. 1, 2, 3 §6 Smerníc Ministerstva školstva SSR a Ministerstva zdravotníctva SSR č. 7827/1985-21 o stredných školách z 11. júla 1985.
- b) Vyučujú sa dva z jazykov: anglický, nemecký, francúzsky, ruský , španielsky a iné.
- c) Vyučuje sa predmet etická výchova alebo predmet náboženská výchova podľa záujmu žiakov alebo rozhodnutia ich zákonných zástupcov. Na vyučovanie etickej výchovy sa odporúča vytvárať skupiny najviac s počtom 20 žiakov. Predmety sa neklasifikujú. Na vysvedčení žiaka a katalógu sa uvedie „absolvoval/-a“.
- d) Predmet má charakter cvičení.
- e) V predmete telesná výchova možno vyučovať 1 hodinu týždenne aj v odpoľudňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov. Súčasťou vyučovania môže byť aj týždenný výchovno-výcvikový kurz v 1. alebo 2. ročníku.
- f) Žiak si môže vybrať dva nepovinné predmety, tri nepovinné predmety iba v prípade, ak jedným z týchto predmetov sú športové hry. Na vyučovaní nepovinných predmetov možno vytvárať skupiny žiakov z rôznych tried a ročníkov pri dodržaní smerníc. Z hľadiska odborného-metodického môže riaditeľ školy povoliť spájanie hodín nepovinných predmetov do viacerých celkov. Nepovinné predmety sa neklasifikujú, na vysvedčení žiaka a v katalógu sa uvedie „absolvoval/-a“.
- g) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov stredných škôl SR je učivo „Ochrana človeka a prírody“. Obsah učiva sa realizuje vo vybraných predmetoch, účelových cvičeniach a samostatnom kurze na ochranu človeka a prírody. Cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku priamo v teréne. Kurz je organizovaný v 3. ročníku. Kurz je súčasťou plánu práce školy.
- h) Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú

súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Ich obsah a rozsah schvaľuje riaditeľ školy v súlade s učebným plánom. Pripravuje a vedie ich učiteľ, majster odbornej výchovy, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie. Organizácia exkurzie musí byť v súlade so smernicami.

- i) Vyučujúci sú povinní dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygienické predpisy a ochrany životného prostredia.

7 UCEBNÉ OSNOVY ŠTUDIJNÉHO (UCEBNÉHO) ODBORU (6405 K pracovník marketingu)

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Komunikatívne a sociálne interpersonálne	Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti	Schopnosti tvorivo riešiť problémy	podnikateľské spôsobilosti	Spôsobilosti využívať informačné	Spôsobilosť byť demokratickým občanom
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií					
Všeobecno-vzdelávacie predmety:						
Slovenský jazyk a literatúra	X	X	X	X	X	X
Cudzí jazyk	X	X	X	X	X	X
Etická/Náboženská výchova	X	X	X	X	X	X
Občianska náuka	X	X	X	X	X	X
Dejepis	X	X	X	X	X	X
Chémia	X		X		X	
Matematika			X		X	
Informatika			X	X	X	
Fyzika	X		X		X	
Telesná výchova		X	X			
Odborné predmety:						
Ekonomika	X		X	X	X	X
Účtovníctvo	X		X	X	X	
Marketing	X		X	X	X	
Technika administratívy		X			X	
Spoločenská komunikácia		X	X		X	X
Aplikovaná informatika			X		X	
Tovarovnalectvo	X		X	X	X	
Potraviny a výživa	X		X	X		
Odborný výcvik			X	X		X
Účelové kurzy:						
Telovýchovný-výcvikový			X			

kurz						
Ochrana života a prírody			X			

Kľúčové kompetencie sú pravidlá a zásady, pri vybraných postupoch, metódach a formách práce. Sú zamerané na podporu aktivity, na rozvíjanie tvorivosti a učenia

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
Komenského 16, 082 71 Lipany

Učebné osnovy pre predmet

EKONOMIKA

Operačný program: OP Vzdelávanie

Programové obdobie: 2007 – 2013

Prijímateľ: Stredná odborná škola, Komenského 16, Lipany

Názov projektu: Modernými metódami vzdelávania k rozvinutej spoločnosti

Kód ITMS projektu: 26110130628

Vypracoval: Ing. Monika Končulová

Názov predmetu	Ekonomika
Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Kód a názov ŠVP	marketing
Názov ŠkVP	64 Ekonomika a organizácia
Kód a názov študijného odboru	6405K pracovník marketingu
Stupeň vzdelania	úplne stredné odborné vzdelávania
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna

Časový rozsah výučby podľa ročníkov

Vzdelávacia oblasť	Odborné vzdelávanie
Názov predmetu	Ekonomika
Ročník	Časový rozsah výučby
Prvý	33 hodín celkom, týždenne 1 hodina
Druhý	66 hodín celkom, týždenne 2 hodiny
Tretí	66 hodín celkom, týždenne 2 hodiny
štvrtý	60 hodín celkom, týždenne 2 hodiny
SPOLU	225 hodín
Kód a názov študijného (učebného) odboru	6405 K pracovník marketingu
Vyučovací jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ekonomika patrí k ťažiskovým odborným vyučovacím predmetom. Spolu s ostatnými odbornými predmetmi vytvára základ ekonomického vzdelania a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov.

Cieľom vyučovacieho predmetu je poskytnúť žiakom základné poznatky z makroekonomiky, podnikovej ekonomiky ako aj odborné ekonomické vedomosti z oblasti terciárnej sféry národného hospodárstva.

V 1. ročníku žiaci získajú prehľad o základných ekonomických pojmoch, trhu a trhovom mechanizme, hospodárskom cykle, inflácii a nezamestnanosti. V 2. ročníku si žiaci osvoja problematiku národného hospodárstva a medzinárodných ekonomických vzťahov. V ďalších tematických celkoch žiaci nadobudnú vedomosti o podniku a právnych formách podnikania, vecnej a ekonomickej stránke činnosti podniku. V 3. ročníku si žiaci osvoja personálnu, odbytovú, riadiacu a kontrolnú činnosť a zároveň vzťahy podniku k okoliu - k bankám, poisťovniam a rozpočtovej sústave. Do obsahu predmetu v 4.ročníku je zahrnutá tvorba podnikateľského plánu. Podnikateľský plán vychádza zo zvláštností príslušného odboru – obchod, spoločné stravovanie, cestovný ruch a ostatné služby. Učivo zohľadňuje aj požiadavky podnikateľskej sféry, príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizáciu právnych predpisov.

Ťažiskom vyučovania nebude len opis ekonomických javov a procesov, ale aj uvádzanie žiakov do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení. Vyučovanie predmetu ekonomika kladie na vyučujúceho zvýšené požiadavky, dôraz je položený na jeho sústavný styk s praxou, osvojovanie si nových právnych predpisov a progresívnych foriem výučby ekonomiky v závislosti na jej vývoji.

Pri výklade učiva uvádza vyučujúci konkrétne príklady, využíva grafy, schémy, odbornú tlač a časopisy, ktoré znázorňujú a vysvetľujú určité hospodárske javy a procesy v podnikoch, nadväzuje na skúsenosti žiakov z odborného výcviku.

Vyučujúci dôsledne uplatňuje medzipredmetové vzťahy, čo je podmienkou na pochopenie nielen ekonomických javov a procesov, ale aj praktickej použiteľnosti ekonomických vedomostí ako základného motivačného faktoru učenia žiakov.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu je poskytnúť žiakom základné poznatky z makro ekonomiky, podnikovej ekonomiky ako aj odborné ekonomické vedomosti z oblasti terciárnej sféry národného hospodárstva. Ťažiskom vyučovania nebude len opis ekonomických javov a procesov, ale aj uvádzanie žiakov do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení. Vyučovanie predmetu ekonomika kladie na vyučujúceho zvýšené požiadavky, dôraz je položený na jeho sústavný styk s praxou, osvojovanie si nových právnych predpisov a progresívnych foriem výučby ekonomiky v závislosti na jej vývoji. Pri výklade učiva uvádza vyučujúci konkrétne príklady, využíva grafy, schémy, odbornú tlač a časopisy, ktoré znázorňujú a vysvetľujú určité hospodárske javy a procesy v podnikoch, nadväzuje na skúsenosti žiakov z odborného výcviku. Vyučujúci dôsledne uplatňuje medzi predmetové vzťahy, čo je podmienkou na pochopenie nielen ekonomických javov a procesov, ale aj praktickej použiteľnosti ekonomických vedomostí ako základného motivačného faktoru učenia žiakov. Učivo nadväzuje na všetky odborné predmety a odborný výcvik.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania ekonomiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru. Vyučujúci pri výklade učiva vytvára modelové problémové situácie, pri ktorých žiaci hľadajú optimálne riešenie, využívajú poznatky a skúsenosti z odborného výcviku. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného

rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom. Odporúčajú sa aj rôzne odborné časopisy s ekonomickou tematikou a denná tlač. Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v bežnej triede a počítačovej učebni.

PREHLAD VÝCHOVNÝCH A VZDELÁVACÍCH STRATÉGIÍ

1. Kľúčové kompetencie

a) *Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti*

Charakterizujeme ako spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakovi primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávanía, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať aspoň v jednom cudzom jazyku. Žiaci získaním týchto spôsobilostí sa naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne učenie, zapamätajú si, že učenie je v konečnom dôsledku sociálny proces prispôbovania učebného prostredia pre integráciu aj znevýhodnených sociálnych skupín.

Vo vyučovaní predmetu ekonomika využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakovi umožnia:

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (schémy, text, hovorené slovo, graf, tlač) tak, aby každý žiak učivu porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,

- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce.

b / Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeľudské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebapoznanie, sebadôveru ,,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niešť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niešť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,

- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, seba regulácie, seba hodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.
- prejavovať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívne postoje a názory,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,

c / schopnosť tvorivo riešiť problémy

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyť a pod.

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Tieto spôsobilosti umožňujú orientáciu na vlastné podnikanie, na seba zamestnanie riadiť vlastné „životné portfóliá a pomáhajú vytvárať nové pracovné príležitosti. Sú to schopnosti prispôbiť sa zmenám na základe analýzy celospoločenských požiadaviek a budovať vlastnú profesijnú budúcnosť. Žiaci musia byť schopní využívať informačné toky, preberať zodpovednosť za prijaté rozhodnutia, rešpektovať podnikateľskú etiku.

Absolvent má:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania,
- viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávných vzťahoch
- pracovať so základnými informáciami v dvoch cudzích jazykoch
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov a motivovať ich
- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- operatívne sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôsobovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,

- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolání,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e / spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Nová iniciatíva v oblasti elektronického vzdelávania si kladie za cieľ zvýšiť úroveň digitálnej gramotnosti žiakov. Efektívne využívanie informačných a komunikačných technológií, vrátane možnosti učenia sa formou on-line, výrazne prispieje k realizácii celoživotného vzdelávania pre ľudí rôzneho veku, k udržiavaniu identity komunity a vytváraniu možnosti virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami aj na veľké vzdialenosti. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,

- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f/ spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú sebapoznávanie, sebakontrolu a seba reguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojím podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súcit, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,

- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenie,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,

- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah.

2. Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,

- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľa sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti sociolingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,

- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesijných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu a chemickú realitu, fyzikálny a chemický model,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitú súčasť života človeka, vedome vyhľadávať

a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatí, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vyjadriť vlastný názor a obhájiť ho,

- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovaní telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybové zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
- ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

3. Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti,
- chápať podstatu ekonomických javov a aplikovať ich v praxi,
- ovládať podstatu podnikovej činnosti,
- poznať právne formy podnikania,
- mať potrebné znalosti o bankovej sústave, daňovej sústave a poisťovníctve,
- mať potrebné znalosti pre prácu s informačnou a výpočtovou technikou,
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- ovládať technologické postupy vo svojom odbore s využívaním poznatkov o technologických normách,
- osvojiť si návyky z oblasti osobnej aj prevádzkovej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

- ovládať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh,
- mať vedomosti o materiáloch, o ich zložení, akosti, získavaní a spracovaní a ostatnej manipulácii s ohľadom na zdravie človeka,
- vedieť používať techniku, poznať strojové a technické vybavenie a zariadenie prevádzok,
- mať vedomosti o správnom životnom štýle človeka,
- poznať špecifickú problematiku vo svojom odbore, aplikovať vedomosti v priamom kontakte s klientmi,
- samostatne rozhodovať o pracovných problémoch.
- mať komplexné vedomosti a rešpektovanie zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- ovládať a používať odbornú terminológiu v oblasti Informačných technológií.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- aplikovať v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke,
- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety,
- ovládať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- ovládať odbornú terminológiu v svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady pri riešení praktických úloh,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušoval životné prostredie,
- dbať na estetickú úroveň pracovného prostredia,

- pracovať v tíme,
- základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- schopný aplikovať poznatky z rôznych vyučovacích predmetov v súbornej práci podnikateľský zámer

konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvale udržateľného rozvoja

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou,
- toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou,
- komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou
- zodpovednosťou

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú používať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1 ročník Základné informácie o predmete ekonomika	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s učebnicou Demonštrácia a pozorovanie
Základné ekonomické pojmy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Hospodárske systémy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Trhový mechanizmus	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou a grafmi Demonštrácia a pozorovanie
Hospodársky cyklus 2. ročník Národné hospodárstvo	Informačnoreceptívny – objasňovanie Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba, demonštrácia Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s tlačou Demonštrácia a pozorovanie
Medzinárodná ekonomická integrácia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s dennou tlačou Demonštrácia a pozorovanie
Podnik a právne formy podnikania	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Vecná stránka činnosti podniku	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie

Ekonomická stránka činnosti podniku	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
3.ročník Personálna činnosť podniku Odbytová činnosť podniku	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Riadenie podniku – manažment	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Kontrola	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou a dokladmi Demonštrácia a pozorovanie
Banková sústava	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
4. ročník Daňová sústava	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Podnikateľský plán	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenie sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica ...)
Základné informácie o predmete	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, prospekty,	internet
Základné ekonomické pojmy	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, Ilustračný materiál	internet
Hospodárske systémy	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, Obrazový materiál	internet
Trh a trhový mechanizmus	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, schémy Hospodárske noviny, Grafy	internet
Hospodársky cyklus, inflácia, nezamestnanosť	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, Grafy, schémy štatistiky	internet
2. ročník				
Národné hospodárstvo	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S.,	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, schémy	internet

	Hartmanová E.			
Medzinárodná ekonomická integrácia	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, Obrazový materiál	internet
Podnik a právne formy podnikania	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny,	internet
Vecná stránka činnosti podniku	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, prospekty	internet
Ekonomická stránka činnosti podniku	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, schémy Hospodárske noviny, Obrazový materiál	internet
3. ročník				
Personálna činnosť podniku	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, doklady	internet
Odbytová činnosť podniku	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, Doklady schémy	internet
Riadenie podniku - manažment	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S.,	Tabuľa, PC	Učebnica, schémy Hospodárske noviny,	internet

	Hartmanová E.			
Kontrola	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, doklady	internet
Banková sústava a poisťovne	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, Doklady, propagačný materiál	internet
4. ročník				
Daňová sústava	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, doklady	internet
Podnikateľský plán	Ekonomika pre študijné odbory stredných škôl SPN 2012 Jakubeková M Kúrňavová S., Hartmanová E.	Tabuľa, PC	Učebnica, Hospodárske noviny, ukážky	internet

ROZPIS UČIVA PREDMETU: ROČNÍK: Prvý		Ekonomika		Počet hodín týždenne: 1 Spolu: 33		
Názov tematického celku Názov témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy Žiak má:	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov Žiak:	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Základné ekonomické pojmy Ekonomia, mikroekonomia, makroekonomia, pozitívna, norma	10	Účtovníctvo, Marketing, Etická výchova, Úvod do	Charakterizovať jednotlivé pojmy, Rozlišovať základné pojmy, Objasniť rozdiely	Charakterizoval jednotlivé	Ústne skúšanie, Frontálne preverovanie,	Ústna odpoveď, Didaktický test

-tívna Ekonomika – otvorená, uzavretá, ne- dostato- vá, prebytková Potreby – členenie, uspokojova- nie, statky, služby Tovar, peniaze – formy, funkcie Výroba, výrobné faktory, vstupy, výstu- py výroby		sveta práce, Psychológia trhu, Odborný výcvik	základných pojmov, Objasniť dôležitosť pojmov, Vedieť ich členiť, Vedieť ich popí- sať, a definovať	pojmy, vedel rozlíšiť základné pojmy, objas- nil rozdiely základných pojmov, Objasnil dôležitosť zákl. pojmov, vedel ich členiť Vedel ich popísať a definovať	Porovná- vanie výsledkov žiakov Písomné skúšanie	Písomné preverovanie vedomosti
Hospodárske systémy Zákl. ekonomické problémy, Typy ekonomík	4	Marketing, Odborný výcvik, Etická výchova	Popísať hospodárstvo, Poukázať na ekonomické problémy, Uviesť príklady	Popísal hospodárstvo, Poukázal na ekonomické problémy, Uviedol príklady ekonomických problémov SR	Ústne skúšanie, Písomné skúšanie Frontálne preverova- nie vedomost- i	Ústna odpoveď Písomná práca,
Trh a trhový mechanizmus Trh, subjekty, formy Dopyt, činitele ovplyvňujúce dopyt, krivka dopytu Ponuka, činitele vplývajúce na ponuku, krivka ponuky Rovnováha dopytu a ponuky, Rovnovážna cena Konkurencia, - dokonalá, nedokonalá Formy nedokonalej konkurencie	12	Úvod do sveta práce, Marketing, Odborný výcvik,	Definovať trh, rozoznať typy trhov, Vymenovať subjekty, formy trhov, Charakterizovať dopyt a ponuku, aplikovať dané pojmy v praxi, Uviesť činitele dopytu a ponuky Zostrojiť obe krivky Popísať rovnovážny stav Vysvetliť pojem konkurencia	Definoval trh, rozoznal typy, Vymenoval subjekty, formy trhov, Charakterizov- al dopyt a ponuku Aplikoval dané pojmy v praxi Uviedol činitele dopytu a ponuky, Zostrojil krivky dopytu a ponuky,	Ústne skúšanie, Ústne skúšanie, Písomné skúšanie Frontálne preverova- nie vedomos- ti	Ústna Odpoveď, Didaktický test Ústna odpoveď Individuálna práca Skupinová práca

			Popísať dokonalú a nedokonalú konkurenciu, Uviesť formy nedokonalkej konkurencie	Popísal rovnovážny stav Vysvetlil pojem konkurencia, Popísal dokonalú a nedokonalú konkurenciu Uviedol formy nedokonalkej konkurencie		
Hospodársky cyklus, inflácia, nezamestnanosť Fázy hosp. cyklu, príčiny a dôsledky hosp. cyklu Nezamestnanosť – druhy, miera, príčiny a dôsledky Inflácia- miera, druhy príčiny	7	Odborný výcvik, marketing	Definovať hosp.cyklu, Charakterizovať príčiny a dôsledky hosp. cyklu, Charakterizovať nezamestnanosť, infláciu, mieru inflácie uviesť príčiny nezamestnanosti	Definoval hosp.cyklu, Charakterizoval príčiny a dôsledky hosp. cyklu, Charakterizoval nezamestnanosť, infláciu, mieru inflácie uviedol príčiny nezamestnanosti	Ústne skúšanie Písomné Skúšanie Frontálne preverovanie vedomostí	Ústna odpoveď Písomná práca

ROZPIS UČIVA PREDMETU: ROČNÍK: Druhý		Ekonomika		Počet hodín týždenne: 2 Spolu: 66		
Názov tematického celku Názov témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy Žiak má:	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia

				Žiak:		
Národná hospodárstvo	6					
Národné hospodárstvo-štruktúra a riadenie	2	Odborný výcvik	Definovať NH Popísať štruktúru a riadenie NH	Definoval NH Popísal štruktúru a riadenie NH	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Základné makroekonomické ukazovatele	2	Odborný výcvik	Definovať pojmy HDP, HNP, Popísať rozdiel medzi nimi	Definoval pojmy HDP, HNP, Popísal rozdiel medzi nimi	Frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Metódy merania makroekonomických ukazovateľov	2	Odborný výcvik	Vedieť vysvetliť jednotlivé metódy merania makroekonomických ukazovateľov	Vedel vysvetliť jednotlivé metódy merania makroekonomických ukazovateľov	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Medzinárodná ekonomická integrácia	8					
Medzinárodná deľba práce	1	Marketing Odborný výcvik	Stručne popísať medzinárodnú deľbu práce	Stručne popísať medzinárodnú deľbu práce	Frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Zahraničný obchod a jeho subjekty	2	Marketing	Definovať zahraničný obchod Popísať jeho subjekty	Definoval pojem zahraničný obchod Popísal jeho subjekty	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Obchodná a platobná bilancia	3	Odborný výcvik	Definovať pojmy obchodná	Definoval pojmy obchodná	Písomné skúšanie	Písomná práca

			a platobná bilancia Vysvetliť rozdiel medzi nimi, Rozčleniť obchodnú i platobnú bilanciu	a platobná bilancia Vysvetliť rozdiel medzi nimi, Rozčleniť obchodnú i platobnú bilanciu		
Medzinárodné ekonomické organizácie a integrácia	2	Podnikanie, obchod, služby	Vedieť vymenovať medzinárodné ekonomické organizácie Popísať medzinárodné ekonomické organizácie	Vedel vymenovať medzinárodné ekonomické organizácie Popísal medzinárodné ekonomické organizácie	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Podnik a právne formy podnikania	16					
Podnik jeho charakteristika, založenie, zrušenie, zánik, druhy podniku	5	Podnikanie, obchod, služby	Vedieť charakterizovať podnik, Vedieť vymenovať druhy podnikov, Vedieť definovať spôsoby zrušenia podnikov	Vedel charakterizovať podnik, Vedel vymenovať druhy podnikov, Vedel definovať spôsoby zrušenia podnikov	Ústne, frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Živnosť, podmienky vzniku, druhy	4	Podnikanie, obchod, služby	Vedieť charakterizovať živnosti, Vedieť vymenovať druhy živnosti,	Vedel charakterizovať živnosti, Vedel vymenovať druhy živnosti,	Ústne, frontálne skúšanie	Ústna odpoveď

Obchodné spoločnosti	5	Podnikanie obchod, služby	Vedieť charakterizovať S.R.O, A.S, K.S, V.O:S tichá spoločnosť	Vedel charakterizovať S.R.O, A.S, K.S, V.O:S tichá spoločnosť	Ústne, Frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Družstvá	2	Podnikanie obchod služby	Vedieť charakterizovať družstvá Vedieť vymenovať druhy družstiev	Vedel charakterizovať družstvá Vedel vymenovať druhy družstiev	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Vecná stránka činnosti podniku	16					
Majetok podniku, členenie, štruktúra	4	Odborný výcvik	Vedieť popísať majetok podniku, Vedieť členiť majetok podniku	Vedel popísať majetok podniku, Vedel členiť majetok podniku	Ústne, Frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Obstaranie ,opotrebenie a odpisovanie dlhodobého majetku	3	Odborný výcvik	Vedieť ocenenie, opotrebenie a odpisovanie majetku	Vedel ocenenie, opotrebenie a odpisovanie majetku	Ústne, Frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Krátkodobý majetok	4	Odborný výcvik	Vedieť charakterizovať obežný majetok Vedieť členiť krátkodobý majetok Charakterizovať zásoby	Vedel charakterizovať obežný majetok Vedel členiť krátkodobý majetok Charakterizoval zásoby	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď

Inventarizácia majetku	1	Odborný výcvik	Charakterizovať inventarizáciu majetku	Charakterizoval inventarizáciu majetku	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Ekonomická stránka činnosti podniku	20					
Náklady, pojem, členenie nákladov	4	Účtovníctvo	Vedieť charakterizovať náklady Popísať ich štruktúru	Vedel charakterizovať náklady Popísal ich štruktúru	Písomné skúšanie	Písomná práca
Výnosy, štruktúra	3	účtovníctvo	Vedieť definovať výnosy Vedieť členiť výnosy podľa druhov	Vedel definovať výnosy Vedel členiť výnosy podľa druhov	Ústne, frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Hospodársky výsledok a ukazovatele efektívnosti	4	Účtovníctvo	Vedieť definovať hospodársky výsledok Vedieť vypočítať hospodársky výsledok	Vedel definovať hospodársky výsledok Vedel vypočítať hospodársky výsledok	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Cena	4	účtovníctvo	Vedieť definovať cenu Vedieť jej zloženie	Vedel definovať cenu Vedel jej zloženie	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Finančné hospodárenie a získavanie finančných zdrojov	5	účtovníctvo	Vedieť charakterizovať finančné hospodárenie Vedieť charakterizovať finančné zdroje	Vedel charakterizovať finančné hospodárenie Vedel charakterizovať finančné zdroje	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď

ROZPIS UČIVA PREDMETU: ROČNÍK: Tretí		Ekonomika		Počet hodín týždenne: 2 Spolu: 66		
Názov tematického celku Názov témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy Žiak má:	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov Žiak:	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Personálna činnosť podniku	16					
Pracovnoprávne vzťahy	3	účtovníctvo	Vedieť charakterizovať vznik zmenu a skončenie pracovného pomeru	Vedel charakterizovať vznik zmenu a skončenie pracovného pomeru	Ústne, frontálne skúšanie	Ústne odpoveď
Prestávky v práci, dovolenka	2	Podnikanie obchod, služby	Vedieť definovať prestávku, dovolenku	Vedel definovať prestávku, dovolenku	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Personálne plánovanie	1	Podnikanie obchod, služby	Vedieť charakterizovať personálne plánovanie	Vedel charakterizovať personálne plánovanie	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Výber pracovníkov	3	Podnikanie obchod, služby	Vedieť postup výberu pracovníkov	Vedel postup výberu pracovníkov	Ústne skúšanie	Ústne odpoveď
Pracovné podmienky	1	Podnikanie obchod, služby	Vedieť charakterizovať pracovné podmienky	Vedel charakterizovať pracovné podmienky	Ústne skúšanie	Ústne odpoveď
Sociálna starostlivosť o pracovníkov	1	Podnikanie obchod, služby	Vedieť popísať sociálnu starostlivosť o zamestnancov	Vedel popísať sociálnu starostlivosť o zamestnancov	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpoveď
Odmeňovanie pracovníkov	4	Podnikanie obchod, služby	Vedieť podstatu mzdy, jej funkcie,	Vedel podstatu mzdy, jej funkcie,	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpoveď

			mzdové formy	mzdové formy		
Produktivita práce	1	Podnikanie obchod, služby	Vedieť vypočítať produktivitu práce Vedieť posúdiť produktivitu práce	Vedel vypočítať produktivitu práce Vedel posúdiť produktivitu práce	Písomné skúšanie	Didaktický test
Odbytová činnosť podniku	12					
Marketing – pojem, podstata	3	Marketing, Odborný výcvik	Vedieť definovať marketing	Vedel definovať marketing	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpoveď
Marketingové stratégie	3	Marketing, Odborný výcvik	Vedieť definovať marketingové stratégie	Vedel definovať marketingové stratégie	Ústne skúšanie	Ústne odpoveď
Marketingové nástroje	3	Marketing, Odborný výcvik	Vedieť popísať marketingové nástroje	Vedel popísať marketingové nástroje	Ústne skúšanie	Ústne odpoveď
Výrobová, kontraktčná, distribučná politika	3	Marketing, Odborný výcvik	Vedieť charakterizovať výrobovú, kontraktčnú a distribučnú politiku	Vedel charakterizovať výrobovú, kontraktčnú a distribučnú politiku	Písomné skúšanie	Písomná práca
Riadenie podniku-manažment	10					
Manažment	1	Odborný výcvik	Vedieť definovať manažment	Vedel definovať manažment	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Manažment ako riadiaci proces- manažérske funkcie	4	Odborný výcvik	Vedieť definovať manažérske funkcie	Vedel definovať manažérske funkcie	Ústne Frontálne skúšanie	Ústna odpoveď

			Vedieť charakterizovať MF	Vedel charakterizovať MF		
Manažment – ako riadiaci aparát	1	Odborný výcvik	Vedieť definovať manažéra	Vedel definovať manažéra	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Profil manažéra	1	Odborný výcvik	Vedieť popísať profil manažéra	Vedel popísať profil manažéra Uviedol výchovu manažérov	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Štýly vedenia ľudí	3	Odborný výcvik	Vedieť popísať štýly vedenia ľudí	Vedel popísať štýly vedenia ľudí Charakterizoval spôsoby vedenia ľudí	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Kontrola	6					
Kontrola – pojem, význam	2	Podnikanie obchod služby	Vedieť definovať kontrolu	Vedel definovať kontrolu	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Druhy kontroly	2	Podnikanie obchod služby	Vedieť charakterizovať druhy kontrol	Vedel charakterizovať druhy kontrol	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Kontrolné orgány	2	Podnikanie obchod služby	Vedieť popísať kontrolné orgány	Vedel popísať kontrolné orgány	Písomné skúšanie	Písomná práca
Banková sústava a poisťovne	22					
Miesto a úloha bánk v ekonomike	1	Marketing, Úvod do sveta práce	Vedieť definovať miesto a úlohu bánk v ekonomike	Vedel definovať miesto a úlohu bánk v ekonomike	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď

Banková sústava	4	Marketing, Úvod do sveta práce	Vedieť definovať centrálnu a obchodné banky Vedieť ich rozlíšiť	Vedel definovať centrálnu a obchodné banky Vedel ich rozlíšiť	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Pasívne operácie bánk	7	Odborný výcvik	Vedieť popísať pasívne operácie bánk	Vedel popísať pasívne operácie bánk	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Aktívne operácie bánk	7	Odborný výcvik	Vedieť charakterizo- vať aktívne operácie bánk	Vedel charakteri- zovať aktívne operácie bánk	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Význam poistenia	2	účtovníctvo	Vedieť definovať význam postenia	Vedel definovať význam poistenia	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Poistné odvetvia, formy poistenia, poistné druhy	2	účtovníctvo	Vedieť definovať poistné odvetvie, formy poistenia, poistné druhy	Vedel definovať poistné odvetvie, formy poistenia, poistné druhy	Písomné skúšanie	Písomná práca

ROZPIS UČIVA PREDMETU: ROČNÍK: Štvrtý		Ekonomika		Počet hodín týždenne: 2 Spolu: 60		
Názov tematického celku Názov témy	Hodiny	Medzipred- metové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy Žiak má:	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov Žiak:	Metódy hodnote- nia	Prostried- ky hodnote- nia
Daňová sústava	18					

Daňová sústava – priame a nepriame dane	3	Podnikanie obchod, služby	Vedieť charakterizovať priame a nepriame dane	Vedel charakterizovať priame a nepriame dane	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Daň z príjmu FO a PO	3	Podnikanie obchod, služby	Vedieť charakterizovať daň z príjmu FO a PO	Vedel charakterizovať daň z príjmu FO a PO	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
DPH a spotrebné dane	5	Podnikanie obchod, služby	Vedieť definovať DPH a spotrebné dane	Vedel definovať DPH a spotrebné dane	Ústne formálne skúšanie	Ústna odpoveď
Štátny rozpočet	3	Podnikanie obchod, služby	Vedieť definovať štátny rozpočet	Vedel definovať štátny rozpočet	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Vzťah podniku a rozpočtovej sústavy	2	Podnikanie obchod, služby	Vedieť popísať vzťah podniku a rozpočtovej sústavy	Vedel popísať vzťah podniku a rozpočtovej sústavy	Písomné skúšanie	Písomná práca
Podnikateľský plán	42					
Účel a funkcia podnikateľského plánu	1	Úvod do sveta práce	Vedieť definovať účel a funkcie PP	Vedel definovať účel a funkcie PP	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Zhrnutie podnikateľského plánu	1	Úvod do sveta práce	Vedieť popísať obsah podnikateľského plánu	Vedel popísať obsah podnikateľského plánu	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Opis firmy	1	Úvod do sveta práce	Vedieť opísať firmu	Vedel opísať firmu	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Opis produktu	1	Úvod do sveta práce	Vedieť opísať produkt	Vedel opísať produkt	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď

Charakteristika odvetvia	1	Úvod do sveta práce	Vedieť charakterizovať odvetvie	Vedel charakterizovať odvetvie	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Konkurencia	1	Úvod do sveta práce	Vedieť popísať konkurenciu	Vedel popísať konkurenciu	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Marketing	1	Úvod do sveta práce	Vedieť charakterizovať marketing podniku	Vedel charakterizovať marketing podniku	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Výroba	1	Úvod do sveta práce	Vedieť charakterizovať výrobu	Vedel charakterizovať výrobu	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Organizácia	1	Úvod do sveta práce	Vedieť popísať organizáciu podniku	Vedel popísať organizáciu podniku	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Finančné údaje	1	Úvod do sveta práce	Vedieť urobiť finančnú analýzu	Vedel urobiť finančnú analýzu	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Praktické cvičenie	32	Úvod do sveta práce	Vedieť zostaviť podnikateľský plán	Vedel zostaviť podnikateľský plán	Písomné hodnotenie	Písomná práca

8 PODMIENKY NA REALIZÁCIU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 6405 K pracovník marketingu

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	marketing
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6405 K pracovník marketingu
Stupeň vzdelania	Úplne strední odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Druh školy	štátna
Vyučovací jazyk	slovenský

Pre vzdelávanie a výchovu je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky v súlade so ŠVP a všeobecnými požiadavkami platných právnych noriem.

Školský vzdelávací program Marketing podrobne a konkrétne rozpracováva požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v študijnom odbore 6405 K pracovník marketingu. Optimálne požiadavky/podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať daný školský vzdelávací program sú nasledovné:

8.1 Materiálne podmienky

Kapacita školy:

Školský manažment:

- kancelária riaditeľa školy,
- kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy TV,
- kancelárie pre zástupcu riaditeľa školy PV,

- kabinet pre výchovnú poradkyňu,
- príručný sklad,

Pedagogickí zamestnanci školy:

- zborovne pre pedagogických zamestnancov,
- kabinety pre učiteľov TV
- kabinety pre učiteľov OV

,

Nepedagogickí zamestnanci školy:

- kancelárie pre sekretariát, ekonómku a administratívny aparát,
- vrátnica,
- príručný sklad s odkladacím priestorom,
- dielňa,
- archív.
- Ďalšie priestory:
- hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia,
- sklady učebníc, učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- sklady náradia, strojov a zariadení,
- priestory pre záujmovú a spoločenskú činnosť žiakov a zamestnancov školy, spoločenská miestnosť.

Vyučovacie interiéry

- klasické triedy : učebne pre teoretické vyučovanie
- učebňa administratívy a korešpondencie
- učebňa informatiky
- učebňa odborných ekonomických predmetov (multimediálna učebňa s PC,
- dataprojektorom)

Vyučovacie exteriéry

- školské ihrisko
- pracoviská pre vykonávanie odborného výcviku

8.2 Personálne podmienky

Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacích činností podľa platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov /učitelia všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, majstri odborného výcviku/, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím program. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov. Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm školy, pracovníci ekonomického oddelenia, školník, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickkej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie

práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

8.3 Organizačné podmienky

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu.

Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium.

Teoretické a praktické vzdelávanie a príprava sa realizujú v zmysle schváleného rozvrhu hodín pre daný školský rok. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.

Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Odborný výcvik sa realizuje sa v rozsahu stanovenom v učebnom pláne a vykonáva sa v učebniach odborného výcviku a v zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Výučba prebieha pod vedením MOV. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Odborný výcvik nadväzuje na teoretické vyučovanie. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva

Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno- vzdelávacom procese. Upravuje pravidlá správania sa žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní.

Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Žiaci sa s ním oboznamujú každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách. Hodnotenie a klasifikácia žiakov je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná

spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a opravných skúškach sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Úspešní absolventi získajú vysvedčenie o maturitnej skúške.

Exkurzie, športové akcie, účelové kurzy sa organizujú v rámci 7 týždňov školského roka. Kurz na ochranu človeka a zdravia sa organizuje priebežne počas roka skupinovou formou v 6 – 7 hodinových celkoch vo všetkých ročníkoch. Telovýchovný výcvikový kurz sa organizuje v 1. ročníku.. Organizácia exkurzií je súčasťou praktického a teoretického vyučovania a zameriavajú sa na poznávanie prírodných, historických a kultúrnych pamiatok Slovenska, nových výrobných technológií, nových materiálov, ekologických stavieb, odpadových technológií, na výstavy a prezentácie nových výrobkov a technológií. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy.

Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovného poradcu, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné triedne aktivity, plánované zasadnutia Rady rodičov a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o výchovno- vzdelávacích výsledkoch žiakov školy, o plánoch a realizovaných akciách školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií.

Prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore sa uskutočňujú formou ročníkových prác, súťaží na školskej, regionálnej aj celoštátnej úrovni.

8.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam a technickým normám.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených s realizáciou výchovno-vzdelávacieho procesu. Učitelia, MOV, žiaci a rodičia sa podrobne s týmito rizikami oboznamujú. Všetci zamestnanci školy a žiaci absolvujú vstupné školenie o bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrane pre žiakov a učiteľov. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách odborného výcviku..

9 PODMIENKY VZDELAVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM (UČEBNOM) ODBORE

(6405 K pracovník marketingu)

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	marketing
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod, služby
Kód a názov študijného odboru	6405 K pracovník marketingu
Stupeň vzdelania	Úplne stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Druh školy	štátna
Vyučovací jazyk	slovenský

9.1 Zdravotné požiadavky uchádzača

Do študijného odboru pracovník marketingu môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Do spomínaného odboru môžu byť prijatí len uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť posúdil a písomne potvrdil odborný lekár.

Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- chronickými a alergickými ochoreniami kože, najmä rúk a tváre,
- srdcovými chorobami,
- záchvatovými stavmi,
- nervovými chorobami a psychickými poruchami.
- chybami sluchu a vážnymi chybami zraku.

- závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín / poruchy hrubej a jemnej motoriky/
- závažným ochorením pohybového systému / ochorenia chrbtice, ploché nohy,
- vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier,
- závažnými ochoreniami dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami
- závažnými stavmi epilepsie,
- psychickými chorobami / alkoholizmus, toxikománia a iné/

integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, zohľadňovali sme potreby a požiadavky trhu

práce. Podmienky vzdelávania týchto žiakov sme konzultovali so špecializovanými zamestnancami pedagogicko – psychologických poradní a dorastového lekára. Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v študijnom odbore 6405 K pracovník marketingu vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté žiakom s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ale ani žiakom s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu.

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

- žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je vo výške životného minima
- aspoň jeden zo zákonných zástupcov žiaka je dlhodobo nezamestnaný
- Najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk , ktorým hovorí dieťa doma.

Pre žiakov školy – ako budúcich pracovníkov v oblasti marketingu je dôležitá schopnosť komunikovať s ľuďmi, trpezlivosť, kultivovaný zjav a vystupovanie, dobrá pamäť a dobrý sluch a schopnosť učiť sa cudzie jazyky. Našou snahou je hľadať metódy na zníženie negatívneho dopadu dysfunkčných sociálnych podmienok na osobnostný, vzdelávací a profesionálny vývin detí a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Integrácia tejto skupiny žiakov do študijného odboru 6405 K musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- využijú sa všetky dostupné motivačné prostriedky na ich zapojenie sa do vzdelávacieho procesu,
- bude im poskytované nevyhnutné doučovanie a individuálna konzultácia,
- pravidelne budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská,
- škola bude intenzívne spolupracovať aj s občianskym združením pre napr. rómsku komunitu, odborom sociálnej starostlivosti VÚC (sociálni zamestnanci – kurátori) v prípade žiakov so sociálne slabších rodín, azyľantov a pod., zamestnávateľmi v regióne ,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov

a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,

- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský poriadok.

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, v prípade mimoriadnych podmienok a situácii pripravíme individuálne učebné plány a vzdelávací program, ktorý by im umožnil ukončiť študijný odbor aj v skrátenom čase ako je daný týmto vzdelávacím programom,
- podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní),
- pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín,
- vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line,
- v individuálnych plánoch sa môžu zaviesť aj špeciálne predmety štúdia, prípadne kombinácia viacerých obsahov predmetov,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov

a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,

- škola umožní žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský poriadok.

Žiaci so špecifickými vývojovými poruchami učenia

- sú žiaci s poruchami pozornosti a koncentrácie
- s dyslexiou –poruchou čítania.
- s dysgrafiou – poruchou písania
- s dysortografiou – poruchou postihujúcou pravopis
- s dyskalkúliou – porucha spájaná s oslabením počtových, logických funkcií

Títo žiaci majú zostavení individuálny vzdelávací program pre predmety v ktorých a handicap výrazne prejavuje. Celý reedukačný proces je zameraný na zmiernenie, alebo odstránenie poruchy učenia. Zohľadňujú sa individuálne potreby žiaka /napr. individuálny prístup pri metódach výkladu, opakovania a upevňovania učiva/ Najvhodnejšou formou hodnotenia je pozitívne pochváliť v prípade neúspechu povzbudiť.

10. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6405 K PRACOVNÍK MARKETINGU

Naša škola považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrola vyučovacieho procesu bude zameraná aj na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriavame na tri oblasti:

1. Hodnotenie žiakov.
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov.
3. Hodnotenie školy.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (písomné cvičenia, testy a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách

každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov a budeme sa riadiť platnou legislatívou /**Metodický pokyn na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl**/

Na škole sa budú hodnotiť známku všetky predmety s výnimkou náboženskej a etickej výchovy, kde sa bude hodnotiť absolvoval /neabsolvoval..

10.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

Všetky PK rozpracovali pravidlá hodnotenia a klasifikácie žiakov pre jednotlivé predmety na základe Metodického pokynu

Pre potreby klasifikácie sa vyučovacie predmety delia na skupiny:

- predmety s prevahou teoretického zamerania,
 - predmety s prevahou praktických činností
 - predmety s prevahou výchovného a – odborného zamerania.
 - Hodnotenie a klasifikácia správania
-
- Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava pedagogický pracovník najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:
 - sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
 - sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
 - rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testami,
 - konzultáciami s ostatnými učiteľmi a podľa potreby s výchovnou poradkyňou.

- O každej priebežnej klasifikácii žiaka sa vedie evidencia v klasifikačnom hárku.
- Žiak musí byť z vyučovacieho predmetu vyskúšaný ústne alebo prakticky aspoň dvakrát v každom klasifikačnom období. V predmete s jednou vyučovacou hodinou týždenne sa môže nahradiť jedna ústna skúška písomnou formou.
- Počet kontrolných písomných prác a praktických skúšok určujú učebné osnovy príslušných vyučovacích predmetov.
- Žiakovi sa oznámi výsledok každej klasifikácie s poukázaním na klady a nedostatky hodnotených prejavov, výkonov a výtvorov. Po ústnom vyskúšaní sa oznámi žiakovi výsledok hodnotenia ihneď.
- Kontrolné písomné práce a ďalšie druhy skúšok sa rozvrhnú rovnomerne na celý školský rok, aby sa nadmerne nenahromadili v určitých obdobiach.

Počas štúdia

Počas štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy

Hodnotenie žiakov:

- Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe.
- Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu.
- Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
- Znáмка z predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
- Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
- Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.

- Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov
a pripravenosti žiaka na vyučovanie, písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov a podľa potreby konzultáciou s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
- Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
- Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
- Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
- Žiak má možnosť test opakovať, ak bol neúspešný.
- Významným prvkom učenia je práca s chybou.

Pri klasifikácii výsledkov dosiahnutých v predmete ekonomika sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami:

- .celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, zákonitostí
- a vzťahov, kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované rozumové a motorické činnosti
- .schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri výklade ekonomických javov a zákonitostí, ako aj pri riešení praktických úloh v každodennom živote
- .schopnosť využívať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach
- aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim
- .výstižnosť a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu

- .schopnosť zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko, kooperatívne riešiť problémy
- kvalita výsledkov činností a schopnosť samostatnej práce, schopnosť učiť sa učiť a schopnosť spolupráce

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda požadované poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti presne a úplne a rozumie vzťahom medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo aplikuje osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Grafický prejav je presný a estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, len s menšími nepresnosťami. K požadovaným záležitostiam vie jasne a pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pracovať samostatne aj v skupine.

Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí ojedinelé medzery a rozumie vzťahom medzi nimi. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností prejavuje nepresnosti, tie však vie s pomocou učiteľa korigovať. Samostatne alebo na základe menších podnetov učiteľa aplikuje osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav má menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti.. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, len s menšími nepresnosťami. K požadovaným záležitostiam vie zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pracovať samostatne aj v skupine.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, definícií a zákonitostí menšie medzery. Pri

vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností, ako aj pri aplikácií osvojených poznatkov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Závažnejšie nepresnosti a chyby dokáže s pomocou učiteľa korigovať. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti a v grafickom prejave sa objavujú častejšie nedostatky, grafický prejav je menej estetický. K požadovaným záležitostiam vie menej pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pod dohľadom pedagóga samostatne pracovať. Má priemerne rozvinuté zručnosti práce v skupine.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, definícií a zákonitostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností, ako aj pri aplikácii osvojených poznatkov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa závažných chýb. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti a v grafickom prejave sa objavujú častejšie nedostatky, grafický prejav je menej estetický. Závažné nedostatky a chyby dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť. K požadovaným záležitostiam nevie pohotovo zaujať postoj a s problémami vyjadruje vlastné stanovisko. Pri samostatnom štúdiu má žiak vážne problémy. Nemá dostatočne rozvinuté zručnosti spolupráce.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si požadované poznatky, fakty, definície a zákonitosti neosvojil. Trvale má závažné nedostatky vo vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností. Nie je schopný riešiť teoretické a praktické úlohy kvôli chýbajúcim vedomostiam a zručnostiam. Jeho písomný a ústny prejav je nevyhovujúci. K požadovaným záležitostiam nevie zaujať postoj a nie je schopný vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak nie je schopný uspokojivo pracovať ani pod trvalým dohľadom učiteľa. Nezapája sa do práce v skupine.

Hodnotenie (%)	Známka
100 – 90	výborný
89 – 75	chválitebný
74 – 50	dobry
49 – 30	dostatočný
29 - 0	nedostatočný

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania

Odborné vzdelávanie sa realizuje v teoretickom vzdelávaní a praktickej príprave. Praktická príprava má i dominantné postavenie vzhľadom na poslanie tejto školy. Praktické vyučovanie sa vykonáva hlavne formou odborného výcviku.

Pri klasifikácii výsledkov predmetov s prevahou praktického zamerania sa postupuje v súlade s požiadavkami špecifických cieľov, obsahu učiva a učebných osnov stanovených v školských vzdelávacích programoch hodnotí:

- vzťah k práci a k praktickým činnostiam,
- osvojenie teoretických a praktických zručností a návykov, zvládnutie účelových spôsobov práce,
- využitie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach,
- aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, vytrvalosť, húževnatosť v práci a snaha o jej dokončenie,
- kvalita výsledkov činností,
- organizácia vlastnej práce a pracoviska,

- dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a starostlivosť o životné prostredie,
- hospodárne využívanie surovín, materiálov, energie, prekonávanie prekážok v práci,
- starostlivosť o pracovný odev a jeho údržba.

Výchovno-vzdelávacie výsledky pre príslušný ročník štúdia sa klasifikujú podľa tejto stupnice:

Stupeň 1 – výborný

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak prejavuje kladný vzťah k práci a k praktickým činnostiam. Samostatne a niekedy tvorivo využíva získané teoretické poznatky v praktickej činnosti. Má zvládnuté špecifické ciele a ovláda predpísaný obsah učiva a učebné osnovy pre praktickú prípravu. Pri praktických činnostiach samostatne uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky. Ovláda postupy a spôsoby práce, dopúšťa sa len menších chýb, výsledky jeho práce sú bez závažných nedostatkov. Účelne vykonáva vlastnú prácu, pracovisko udržiava v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a aktívne sa stará o životné prostredie. Hospodárne využíva suroviny. Aktívne sa snaží prekonávať vyskytujúce sa prekážky a dokončiť prácu.

Stupeň 2 – chválitebný

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak prejavuje kladný vzťah k práci a k praktickým činnostiam. Samostatne, ale s menšou istotou, využíva získané teoretické poznatky v praktickej činnosti. Praktické činnosti vykonáva samostatne, v postupoch práce sa nevyskytujú podstatné chyby. Výsledky jeho práce majú drobné nedostatky. Účelne vykonáva vlastnú prácu, pracovisko udržiava v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a stará sa o životné prostredie. Pri hospodárnom využívaní surovín, materiálu a energie sa dopúšťa malých chýb. Prekážky v práci prekonáva s občasnou pomocou. V práci dokáže vytrvať až do jej ukončenia.

Stupeň 3 – dobrý

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak vzťah k práci a k pracovným činnostiam je prevažne kladný, s menšími výkyvmi. Za pomoci pedagogického zamestnanca uplatňuje získané teoretické poznatky v praktickej činnosti. V praktických činnostiach robí chyby a pri postupoch a spôsoboch práce občas potrebuje pomoc pedagogického zamestnanca. Výsledky práce majú nedostatky. Vlastnú prácu vykonáva menej účelne, pracovisko udržiava v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a v malej miere prispieva k tvorbe a ochrane životného prostredia. Na podnety pedagóga je schopný hospodárne využívať suroviny. Prekážky v práci prekonáva s častou pomocou pedagogického zamestnanca.

Stupeň 4 – dostatočný

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pracuje bez záujmu a žiaduceho vzťahu k práci a k praktickým činnostiam. Získané teoretické poznatky dokáže využiť pri praktickej činnosti len so sústavnou pomocou pedagogického zamestnanca, pri častom opakovaní určitého druhu činnosti. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch sa dopúšťa väčších chýb. Pri voľbe postupov a spôsobov práce potrebuje sústavnú pomoc pedagogického zamestnanca. Vo výsledkoch práce má závažné nedostatky. Prácu vykonáva za sústavnej pomoci pedagogického zamestnanca, menej dbá o poriadok na pracovisku a na dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o životné prostredie. Prekážky v práci prekonáva len s pomocou pedagogického zamestnanca. Bez jeho sústavného povzbudzovania by prácu nedokončil. Porušuje zásady hospodárnosti využívania surovín.

Stupeň 5 - nedostatočný

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak neprejavuje o prácu záujem, jeho vzťah k nej a k pracovným činnostiam nie je na potrebnej úrovni. Ani s pomocou pedagogického zamestnanca nedokáže uplatniť získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch má neakceptovateľné nedostatky. Pracovný postup nezvládne ani s pomocou

pedagogického zamestnanca. Jeho práce sú nedokončené, neúplné, nepresné, výsledky nedosahujú predpísané ukazovatele. Prekážky v práci neprekonáva ani s pomocou pedagogického zamestnanca.

Hodnotenie a klasifikácia správania

Klasifikáciu správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s príslušnými pedagogickými zamestnancami a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

Klasifikácia správania žiaka sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka.

Správanie sa klasifikuje podľa týchto kritérií:

- ako žiak dodržiava pravidlá správania,
- ako plní ustanovenia školského poriadku, vnútorného poriadku školy a internátu,
- ako plní pokyny vyučujúcich a vedenia školy,
- ako dodržiava mravné zásady a pravidlá spolunažívania v škole a na verejnosti,
- ako sa správa v kolektíve.

Pri klasifikácii správania žiaka sa v jednotlivých prípadoch prihliada k psychickému a zdravotnému stavu žiaka, k osobitostiam mentálneho postihnutia, k prognóze jeho vývinu.

Správanie žiakov sa klasifikuje podľa tejto stupnice:

Stupeň 1 – veľmi dobré.

Stupňom 1 – veľmi dobré sa žiak klasifikuje, ak dodržiava ustanovenia školského poriadku a ďalších vnútorných predpisov školy a internátu a riadi sa nimi. Dodržiava

morálne zásady a pravidlá spolunažívania v kolektíve a vo vzťahu k učiteľom. Ojedinele sa môže dopustiť menej závažného priestupku.

Stupeň 2 – uspokojivé.

Stupňom 2 – uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v súlade s ustanoveniami školského poriadku a ustanoveniami ďalších vnútorných predpisov školy, morálnymi zásadami a pravidlami spolunažívania vzhľadom k spolužiakom a učiteľom. Žiak sa dopustí závažnejšieho priestupku, alebo sa opakovane dopúšťa menej závažných priestupkov voči ustanoveniu školského poriadku. Žiak je však prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 – menej uspokojivé.

Stupňom 3 – menej uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažného priestupku voči školskému poriadku a voči ďalším vnútorným predpisom školy alebo sa aj po udelení druhého stupňa klasifikácie správania dopúšťa závažnejších priestupkov voči morálnym zásadám a pravidlám spolunažívania, porušuje ľudské práva spolužiakov, pedagogických zamestnancov alebo ďalších osôb.

Stupeň 4 – neuspokojivé.

Stupňom 4 – neuspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v rozpore s ustanoveniami školského poriadku a s ustanoveniami ďalších vnútorných predpisov školy, s právnymi a etickými normami spoločnosti, výrazne porušuje ľudské práva spolužiakov, pedagogických zamestnancov alebo ďalších osôb. Dopustí sa závažných previnení, ktorými vážne ohrozuje výchovu ostatných žiakov. Zámerne narúša činnosť žiackeho kolektívu.

Opatrenia vo výchove

Žiakovi možno za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin **udelit' pochvalu alebo iné ocenenie.**

Metodický pokyn pre SŠ definuje podmienku na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia takto: Za vzorné správanie, vzorné plnenie povinností, mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, dlhodobú svedomitú prácu, výrazne prosociálne správanie, ktoré

pozitívne ovplyvňuje sociálnu klímu v triede a v škole a záslužný alebo statočný čin možno žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie.

Ak sa žiak previní proti školskému poriadku, možno mu uložiť opatrenia vo výchove

- napomenutie, alebo pokarhanie triedneho učiteľa, majstra odbornej výchovy,
- pokarhanie od riaditeľa školy,
- podmienené vylúčenie, alebo vylúčenie zo štúdia.

Celkové hodnotenie

Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov klasifikáciou a percentuálnym hodnotením.

Jednou z foriem hodnotenia je klasifikácia, ktorej výsledky sa vyjadrujú týmito piatimi stupňami:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel veľmi dobre,
- prospel,
- neprospel

Hodnotenie vyjadrené percentami sa používa pri celkovom hodnotení žiaka pred ukončením prípravy na povolanie.

V predmetoch, ktoré sa neklasifikujú, sa v katalógovom liste žiaka a na vysvedčení žiaka uvedie „absolvoval/absolvovala“ alebo „neabsolvoval/neabsolvovala“ v súlade so školským vzdelávacím programom.

Zásady hodnotenia a klasifikácie

Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu na odbornom učilišti je systematické hodnotenie žiaka. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích programov. Hodnotenie a klasifikácia preukázaných vedomostí a zručností žiaka v príslušnom predmete nemôžu byť znížené na základe správania žiaka.

Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiak má právo

- vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- na objektívne hodnotenie.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa podľa úrovne dosiahnutých výsledkov uskutočňuje priebežná a súhrnná klasifikácia. Priebežná klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov žiaka. Súhrnná klasifikácia sa vykonáva na konci každého polroka školského roka. Zahŕňa súhrnné vyjadrenie hodnotenia dosiahnutých výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka v uplynulom polroku. Súhrnná klasifikácia a hodnotenie je podkladom pre vyjadrenie celkového prospechu a celkového hodnotenia žiaka.

Celkový prospech a celkové hodnotenie žiaka sa na konci každého polroka školského roka zaznamenáva v pedagogickej dokumentácii¹⁾ a uvádza na vysvedčení. Na konci školského roka škola vydá žiakovi vysvedčenie, v ktorom sa uvádzajú výsledky hodnotenia za prvý polrok a za druhý polrok školského roka.

Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berú sa do úvahy osobitosti mentálneho postihnutia,

celkový zdravotný stav, vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva.

Pedagogický zamestnanec priebežne hodnotí výsledky žiaka, jeho vedomosti, zručnosti a návyky. Vyzdvihuje žiakove klady a súčasne ho vecne a taktne usmerňuje v ďalšom postupe pri učení so zameraním na zvýšenie úsilia získať ďalšie vedomosti, zručnosti a návyky.

Vyučovacie predmety, v ktorých predmetom hodnotenia a klasifikácie sú dosahované výsledky žiaka, sú rozdelené nasledovne:

- všeobecnovzdelávacie predmety,
- predmety odborného vzdelávania.

Kritériá pre jednotlivé stupne klasifikácie sú formulované predovšetkým pre súhrnnú klasifikáciu. Žiadne z uvedených kritérií však pedagogický zamestnanec nepreceňuje, posudzuje žiakove výkony komplexne, v súlade so špecifikami predmetu a s prihliadnutím na postihnutie žiaka.

U žiaka, ktorý má výrazné rozdiely v ústnom a písomnom prejave, sa pri skúšaní, ktoré predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov, uprednostňuje forma, ktorá zohľadňuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Priebežne sa používajú rôzne formy zisťovania úrovne vedomostí a zručností žiaka, rešpektujúc osobitosti mentálneho postihnutia.

Komisionálne skúšky

Ak nemožno žiaka vyskúšať a klasifikovať v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok neklasifikuje; riaditeľ školy určí na jeho vyskúšanie a klasifikovanie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa klasifikácia mohla uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka./ § 56 školského zákona /

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľa školy o **komisionálne preskúšanie** žiaka. Na základe kritérií

hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka do 14 dní od doručenia jeho žiadosti prípadne v termíne po vzájomnej dohode medzi žiakom a riaditeľom školy. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi. Opravné skúšky určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony. Základom hodnotenia je pochvala pri úspechu žiaka a povzbudenie pri neúspechu žiaka.

Sebahodnotenie

Dôležité je i sebahodnotenie. Žiak by mal čo najobjektívnejšie posúdiť úroveň svojich vzdelávacích výstupov i zvládnutých kľúčových kompetencií. Mal by sa neuspokojiť so svojimi výsledkami a stále si dávať nové, reálne, krátkodobé i dlhodobé ciele. V nižšie uvedených oblastiach by sa mal neustále zdokonaľovať a napredovať. Ide najmä o:

- sebahodnotenie kľúčových kompetencií
- sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Hodnotíme nasledovne:

Pedagóg by mal hodnotiť:

- prácu v škole
- vzdelávacie výstupy
- domácu prípravu
- práce žiakov
- správanie

Obdobie hodnotenia:

- Denné
- Mesačné
- Štvrťročné
- Polročné
- Ročné

Hodnotenie po ukončení štúdia

Podmienkou získania úplného stredného odborného vzdelania na je absolvovanie maturitnej skúšky v študijných odboroch stredných odborných škôl .

Cieľom maturitnej skúšky v odbore pracovník marketingu je overenie vedomostí a zručností žiakov v rozsahu učiva určeného učebnými plánmi, učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi Štátneho vzdelávacieho programu a úroveň pripravenosti absolventov na ich uplatnenie sa v povolani a pre uchádzanie sa o ďalšie vzdelávanie.

Predmetom maturitnej skúšky je preukázať schopnosti žiakov ako:

- začleniť nadobudnuté poznatky do systému teoretických a praktických vedomostí, zručností a kompetencií
- ovládať kompetencie vyplývajúce z výkonových štandardov a schopnosti ich realizovať v pracovnom a mimopracovnom živote,
- aplikovať a tvorivo využívať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a kompetencie pri komplexnom riešení úloh a problémov vo vybranej oblasti,
- komunikovať v slovenskom a vyučovacom jazyku ako podmienky ďalšej študijnej a pracovnej mobility,

- aktívne používať súčasné komunikačné a informačné technológie a získané informácie vedieť spracovať a použiť.

Maturitná skúška v odbore pracovník marketingu sa skladá zo 4 predmetov: slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk, teoretická časť odbornej zložky, praktická časť odbornej zložky.

Teoretická časť odbornej zložky maturitnej skúšky je celoodborová, komplexná, nie predmetová a jej cieľom je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov.

Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky overuje úroveň osvojených zručností žiakov a ich schopnosť aplikovať teoretické poznatky pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru.

Témy maturitnej skúšky

Maturitná skúška pozostáva z komplexných tém vytvorených z cieľových požiadaviek vychádzajúcich zo štátneho vzdelávacieho programu. **Je zásadným vzdelávacím výstupom** absolventov. Vykonaním maturitnej skúšky získajú na jednej strane hlavne odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolaní a na druhej strane možnosť ďalšieho vzdelávania. Získané **maturitné vysvedčenie**, potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie.

Pri teoretickej a praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky má žiak využívať a aplikovať vedomostí a schopností z rôznych odborných predmetov komplexne. Pri skúške sa sleduje nielen jeho schopnosť využívať integrované a aplikačné medzipredmetové vzťahy v oblasti všeobecnej a odbornej zložky vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovednej stránky a správneho uplatňovania odbornej terminológie na základne kritériálneho hodnotenia výkonov. Takto sa hodnotí nielen kvalita odbornej prípravy žiakov na povolanie, ale aj ich schopnosti potrebné pre ďalšie štúdium na vysokej škole.

Maturitná téma je odbore pracovník marketingu je konkrétny odborný problém alebo problémová situácia komplexného charakteru, ktorý má žiak v priebehu maturitnej skúšky riešiť. Smeruje k napodobeniu určitých odborných úloh, činností alebo situácii, ktoré sa uplatňujú na pracovisku v rámci povolania.

Maturitná téma **je integratívna**. Má svoju profilovú a aplikačnú časť. Preto sa skladá z podtém. Ich obsahová skladba je koncipovaná tak, aby absolvent mal možnosť preukázať naplnenie všetkých výkonových kritérií v odbore pracovník marketingu. Zásadná profilová časť sa orientuje na stanovenie prioritných výkonov odvodených od vzťahov a súvislostí k profilovým predmetom. V ďalších častiach – aplikačná oblasť – sa uvádzajú všetky dôležité väzby a súvislosti doplňujúce profilovú časť podtém tak, aby maturitná téma bola komplexná.

Každá téma :

- vychádza z výkonových štandardov pre odborné vzdelávanie
- uplatňuje hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných
- vychádza z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov
- umožní a podporí využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy,
- umožni preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme maturitnej skúšky
- dodržiava pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov založené na výkonových kritériách

Hodnotenie maturitnej skúšky je proces skompletizovania a interpretovania údajov a dôkazov o výkone žiakov. Špecifikuje, aké dôkazy o výkone žiaka sa majú vytvoriť, ako majú byť interpretované výstupné informácie a akým spôsobom sa majú zaznamenať. Je konečným rozhodnutím o výkone žiaka a ich cieľom je certifikácia.

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vzdelávania, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania.

Vzdelávacie výstupy predstavujú základ pre kritériálne hodnotenie vedomostí žiaka. musia odpovedať na otázku **čo** sa od žiaka očakáva, aby preukázal svoju kompetenciu a úspešne ukončil svoje štúdium, musia odpovedať na otázku, **ako** má žiak vzdelávací výstup zvládnuť.

Podtémy pomáhajú usporiadať zásadné informácie vo forme výkonov v logickej sekvencii v rámci danej maturitnej témy,

- sú pre žiakov **jasné**
- majú **odsúhlasenú štruktúru**,
- môžu mať **vlastné učebné zdroje** (pomôcky, prístroje, modely, odborné tabuľky, vlastné práce, atď.),
- predstavujú základ pre **kritériálne hodnotenie** vedomostí, zručností a kompetencie žiaka. Vymedzenie metód a prostriedkov hodnotenia by sa malo pripravovať súbežne s formulovaním vzdelávacích výstupov.

Učitelia a žiaci musia považovať hodnotiaci systém za primeraný cieľom vzdelávania. To značí, že systém je otvorený, žiaci sú plne informovaní o cieľoch vzdelávania , výkonových kritériách a podmienkach hodnotenia.

Cieľové požiadavky na maturitnú skúšku

Cieľom je preveriť dosiahnuté výsledky podľa výkonových štandardov - profilu absolventa.

Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov :

Kritériá pre teoretickú časť odbornej zložky MS

- porozumenie téme,
- správne používanie odbornej terminológie v materinskom a cudzom jazyku,
- schopnosť správne analyzovať tému,
- vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede,
- schopnosť praktickej aplikácie poznatkov,
- prezentácia samostatnej, komplexnej a správnej odpovede,
- výraznosť a istota prezentácie,
- rutinné zmysluplné využívanie nevyhnutných pomôcok a prostriedkov pri odpovedi,
- dôslednosť a zodpovednosť pri vypracovaní témy,
- istota pri riešení problémových situácií, javov a problémov,
- schopnosť predniesť vlastné riešenie.

Kritériá pre praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky

- pochopenie úlohy,
- správne analyzovaná téma,
- správne používanie odbornej terminológie,
- schopnosť teoretickej aplikácie pri praktickom predvedení úlohy,
- samostatnosť pri práci,
- správna a efektívna voľba metód pri postupe práce,
- kvalitný výsledok práce.

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie maturitnej skúšky:

Priestory nevyhnutné na realizáciu maturitnej skúšky:

- odborné učebne výpočtovej techniky
- klasické učebne

Materiálne podmienky na vykonanie maturitnej skúšky:

- počítač s nutným aplikačným softwarom, prístup na internet,
- dataprojektor,
- schémy, grafy, tabuľky, modely,
- odborná literatúra,
- právne normy a predpisy,
- tlačivá, účtovné doklady

Hodnotenie vzdelávacích výstupov založené na výkonových kritériách

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vzdelávania, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Na zaznamenanie údajov sa používa

Záznam o výkone žiaka pri maturitnej skúške

Škola:	
Trieda:	Školský rok:
Študijný odbor:	
Meno a priezvisko absolventa:	
Forma: (napr. ústna časť MS)	
Názov témy MS:	
Zoznam kritérií	Hodnotenie známkou

	1	2	3	4	5	Sumár
Porozumenie téme						
Používanie odbornej terminológie						
Samostatnosť prejavu						
Schopnosť aplikácie						
Správnosť a vecnosť odpovede						
Komplexnosť témy						

Sumár = vážený aritmetický priemer známok

Stupeň hodnotenia	Kritéria hodnotenia ústneho prejavu
výborný	porozumel téme, používal odbornú terminológiu, mal samostatný prejav, aplikoval poznatky, odpoveď bola vecná, správna, komplexná
chválitebný	porozumel téme, nie vždy používal odbornú terminológiu, s menšou istotou mal samostatný prejav, s menšou istotou aplikoval poznatky, v odpovediach boli menšie nepresnosti, na podnet učiteľa komplexne zvládol úlohu
Dobrý	porozumel téme, má menšie medzery, čiastočne používa odbornú terminológiu, jeho prejav je za pomoci učiteľa, nepresnosti v odpovediach dokáže za pomoci učiteľa korigovať
dostatočný	má závažné medzery v porozumení témy, má závažné nedostatky v používaní odbornej terminológie, jeho prejav nie je samostatný, má závažné problémy v aplikácii poznatkov, odpovede sú nepresné, neúplné, často chybné.
nedostatočný	má závažné problémy v pochopení témy, nepoužíva odbornú terminológiu, jeho prejav je útržkovitý pre nedostatok vedomostí, nevie aplikovať poznatky, je nesamostatný, nevie zaujať postoj, neosvojil si poznatky

Celkový prospech maturitnej skúšky:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel veľmi dobre,
- prospel,
- neprospel

Účelové kurzy

Súčasťou výchovno vzdelávacieho procesu sú aj niektoré druhy iných aktivít, ktoré pomáhajú sceľovať jak vedomostnú, tak aj citovú a skúsenostnú stránku osobnosti žiaka. Medzi tieto aktivity patria aj Účelové cvičenia a Kurzy ochrany človeka a prírody. Tieto sú rozvrhnuté do niekoľkých etáp podľa ročníkov a jednotlivých zameraní. Organizácia takýchto cvičení je prispôbovaná daniu v škole. Jednotlivé etapy sú vykonávané podľa potrieb a momentálnej situácie v škole, ako sú maturitné či záverečné skúšky, prijímacie pohovory a niekoľko ďalších aktivít. Sú rozdelené do týchto akcií:

1. Účelové cvičenie pre žiakov 1. ročníkov. Toto cvičenie sa uskutočňuje v jeseni, najčastejšie v mesiaci september, prípadne október. Je zamerané na:

- Zdravotnú prípravu – prvá pomoc a jej zásady
- Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana a varovné signály, ochranné prostriedky a úkryty
- Pohyb a pobyt v prírode – orientácia v teréne, určovanie svetových strán a poznávanie a používanie topografických značiek.

2. Účelové cvičenie pre žiakov 1. ročníkov. Toto cvičenie sa uskutočňuje v jari, najčastejšie v mesiaci jún. Je zamerané na:

- Zdravotnú prípravu – proti šokové opatrenia, obväzová technika, ošetrenie poranenia hlavy, hrudníka a brucha
- Riešenie mimoriadnych udalostí – história a význam civilnej ochrany, starostlivosť o ochrannú masku
- Pohyb a pobyt v prírode – odhad vzdialeností, určovanie a meranie azimutov na mape a v teréne.

3. Účelové cvičenie pre žiakov 2. ročníkov. Toto cvičenie je usporiadané v jeseni, najčastejšie v mesiaci september, prípadne október. Je zamerané na:

- Zdravotnú prípravu – prvá pomoc pri vyvrtnutiach a zlomeninách pohybovej sústavy
- Riešenie mimoriadnych udalostí – v škole, obci, okrese, protipožiarna ochrana
- Pohyb a pobyt v prírode – vrstevnice, určovanie nadmorskej výšky podľa mapy.

4. Účelové cvičenie pre žiakov 2. ročníkov. Toto cvičenie je usporiadané v jari, najčastejšie v mesiaci jún. Je zamerané na:

- Zdravotnú prípravu – prvú pomoc pri otravách jedmi, hubami, alkoholom a drogami, transport zranených osôb
- Riešenie mimoriadnych udalostí – ochrana obyvateľov v okolí jadrových elektrární a vodohospodárskych diel, ochrana pred účinkom biologických a chemických zbraní
- Pohyb a pobyt v prírode – zhotovenie topografického náčrtu, prípravu a výber priestoru pre orientačný beh.

Kurz ochrany človeka a prírody pre žiakov 3. ročníkov. Toto cvičenie je usporiadané v jari, najčastejšie v mesiaci máj, počas maturitných skúšok. Je to trojdňový cyklus aktivít o celkovej dĺžke 21 hodín. Je zamerané na:

- Zopakovanie a rozvíjanie vedomostí, zručností a návykov žiakov v oblasti zdravotnej prípravy, riešenie mimoriadnych udalostí, pohybu a pobytu v prírode, dopravnej výchovy, streleckej prípravy
- Využitie všetkých nadobudnutých poznatkov pri záverečných pretekoch na pripravenej trati.

Cieľ oblasti:

- formovať vzťah žiakov k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí,
- poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky,
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaobrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života,
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia,
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.